

Financieel jaarverslag 2010

Bestemd voor de vergadering van het DB van 15 maart 2011

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2010

Overeenkomstig artikel 52 van de Wet op de bedrijfsorganisatie biedt het dagelijks bestuur hierbij de raad het financieel jaarverslag ter vaststelling aan. Deze verantwoording gaat vergezeld van een verklaring van Ernst & Young Accountants LLP inzake hun controle van de jaarrekening 2010 en de naleving van de regelen betreffende het beheer.

De jaarrekening (hoofdstuk 2) omvat de balans, de staat van baten en lasten van de SER en de Uitvoering Wet ondernemingsraden, alsmede de toelichting. De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2007) van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Voorafgaand aan de jaarrekening is in hoofdstuk 1 het bestuursverslag, inclusief samenvattende financiële beschouwing opgenomen. De accountantsverklaring en de resultaatbestemming 2009 zijn in hoofdstuk 3 opgenomen.

De te nemen besluiten zijn opgenomen in hoofdstuk 4. Het gaat hierbij om

- het besluit tot vaststelling van de rekening van baten en lasten 2010,
- de verordening tot wijziging van de begroting van baten en lasten 2010, en
- het besluit tot instemming met de jaarrekening 2010 van de Stichting GBIO.

Met het besluit tot vaststelling van de rekening van baten en lasten 2010, wordt tevens de goedkeuring gehecht aan de exploitatiesubsidies van de raad aan:

- de Stichting van de Arbeid en
- de Stichting voor de Jaarverslaggeving.

Met het oog op de te nemen besluiten zijn als bijlagen opgenomen de jaarrekeningen 2010 van de Stichting GBIO, de Stichting van de Arbeid en de Stichting voor de Jaarverslaggeving.

Den Haag, ... 2011

INHOUDSOPGAVE

1. BESTUURSVERSLAG	7
1.1 Inleiding	9
1.2 Samenvattende financiële beschouwing 2010	11
1.3 Meerjarenoverzicht 2003 - 2010 en prognose 2011 - 2016	16
2. JAARREKENING 2010	19
2.1 Balans per 31 december 2010	22
2.2 Staat van baten en lasten SER	24
2.3 Staat van baten en lasten Uitvoering Wet ondernemingsraden	27
2.4 Grondslagen	28
2.5 Toelichting op de balans	29
2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten SER	37
2.7 Toelichting op de staat van baten en lasten Uitvoering Wet ondernemingsraden	51
3. OVERIGE GEGEVENS	55
3.1 Bestemming saldi van baten en lasten 2009	57
3.2 Accountantsverklaring	57
4. BESLUITEN EN VERORDENING	59
4.1 Besluit baten en lasten 2010	61
4.2 Besluit instemming jaarrekening 2010 GBIO	63
4.3 Toelichting besluit instemming jaarrekening 2009 GBIO	64
4.4 Verordening wijziging van de begroting van baten en lasten 2010	65
BIJLAGEN	67
- Jaarrekening 2010 Stichting voor de Jaarverslaggeving	69
- Jaarrekening 2010 Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden	79
- Jaarrekening 2010 Stichting van de Arbeid	95

1. BESTUURSVERSLAG

1. BESTUURSVERSLAG

1.1 Inleiding

De Sociaal-Economische Raad, gevestigd in Den Haag, is ingesteld op grond van de Wet op de bedrijfsorganisatie (Wbo). De raad wil als advies- en overlegorgaan van ondernemers, werknemers en kroonleden een bijdrage leveren aan de maatschappelijke welvaart door te komen tot onderlinge consensus over nationale en internationale onderwerpen op sociaal-economisch terrein. De SER streeft hierbij naar kwaliteit en draagvlak: hoge deskundigheid in combinatie met breed gedragen overeenstemming en steun in de samenleving. Binnen het kader van de Wbo vervult de SER een aantal taken. Deze houden in: het adviseren aan regering en parlement en daarnaast een aantal bestuurlijke werkzaamheden, waaronder het toezicht op de product- en bedrijfschappen.

Advisering aan regering en parlement

De SER adviseert de regering en het parlement over de hoofdlijnen van het te voeren sociale en economische beleid en over belangrijke wetgeving op sociaal-economisch terrein. Adviezen van de SER hebben idealiter een tweeledige functie: zowel bijdragen aan een breed gedragen kabinetsbeleid als aan het maatschappelijk functioneren van het bedrijfsleven.

Bestuurlijke taken

De Wbo geeft de SER een aantal bestuurlijke taken. Het toezicht houden op de product- en bedrijfschappen is daarvan de belangrijkste. Als toporgaan van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie (PBO) wil de SER bevorderen dat de schappen op doelmatige en transparante wijze een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van hun sector en erop toezien dat zij op voldoende draagvlak in de sector.

Daarnaast is de SER mede-uitvoerder van de Wet op de ondernemingsraden (Wor). De raad legt aan ondernemers die verplicht zijn een ondernemingsraad in te stellen een heffing op ter bevordering van de scholing en vorming van ondernemingsraadsleden.

Ook bevordert de SER de naleving van de SER-Fusiegedragsregels 2000 ter bescherming van de belangen van werknemers. De in de SER vertegenwoordigde organisaties van ondernemers en werknemers hebben zich vrijwillig verplicht tot naleving van die regels. Deze vorm van zelfregulering vindt zijn basis in artikel 2 van de Wbo.

De SER voert het secretariaat van de Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen (CKA). De functie van de CKA is het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de aanstellingskeuring als bedoeld in de Wet op de medische keuringen (Wmk).

Medio 2010 is het secretariaat van de bedrijfscommissies ondergebracht bij de SER. De belangrijkste taak van de bedrijfscommissies is het desgevraagd bemiddelen tussen partijen bij een geschil dat is te herleiden op de Wor.

Bevordering overlegeconomie

In de hoofdzaak 'bevordering overlegeconomie' zijn samengevat alle taken en activiteiten die in hoofdzaak voortvloeien uit het bepaalde in artikel 2 van de Wet bo: "De Raad heeft (...) tot taak een het algemeen belang dienende werkzaamheid van het bedrijfsleven te bevorderen, alsmede het belang van het bedrijfsleven en de daartoe behorende personen te behartigen". Tot dit cluster worden gerekend de exploitatiesubsidies aan de Stichting van de Arbeid, de provinciale advies- en overlegorganen en de Raad voor de Jaarverslaggeving, alsmede activiteiten zoals de uitgave van de Leidraad personeelsvertegenwoordiging en van het Voorbeeldreglement ondernemingsraden, voorlichtingsmateriaal voor studenten, de ontvangst van groepen bezoekers, etc.

Financiering van de raad

Voor de uitvoering van zijn taken heeft de SER de wettelijke bevoegdheid een heffing op te leggen aan het bedrijfsleven via de Kamers van Koophandel en Fabrieken. Op deze wijze is de

SER financieel onafhankelijk van de overheid. De Wor voorziet in een eigen financiering: de Wor-heffingen worden ten behoeve van de SER opgelegd door de belastingdienst en afgedragen aan de SER.

Activiteiten in het verslagjaar

Een uitvoerig verslag van de adviezen en overige activiteiten brengt de SER jaarlijks voor 1 april uit in een separaat jaarverslag.

Bestuurssamenstelling

Het dagelijks bestuur van de SER bestaat uit vertegenwoordigers van de drie geledingen uit de raad, te weten werknemers, ondernemers en kroonleden. De samenstelling was als volgt:

dr. A.H.G. Rinnooy Kan (voorzitter)
H. van Boggelen (CNV) tot 1 juni 2010
drs.Th.J.F.M. Bovens (kroonlid)
mr. P. Gortzak (FNV)
drs. L.M.L.H.A. Hermans (MKB-Nederland)
mw. drs. A.M. Jongerius (FNV)
mr. N.J.J. van Kesteren (VNO-NCW)
A.J. Maat (LTO-Nederland)
J. Smit (CNV) vanaf 1 juni 2010
mr. E.R. Steenborg (MHP)
mr. B.E.M. Wientjes (VNO-NCW)
twee vacatures (kroonleden)

Algemeen secretaris: mevrouw dr. V.C.M. Timmerhuis.

1.2 Samenvattende financiële beschouwing 2010

Overzicht van baten en lasten met toelichting

Voor 2010 is bewust een exploitatietekort begroot. Dit begrote tekort was nodig om het vermogenoverschot verder af te bouwen, conform het door het dagelijks bestuur vastgestelde vermogensbeleid; de algemene reserve wordt teruggebracht tot 5 à 10% van de begrote jaarlasten. Met het oog hierop zal ook de komende jaren een exploitatietekort worden begroot. Een en ander wordt nader toegelicht in paragraaf 1.3.

De rekening voor het jaar 2010 laat zien dat de totale lasten van de SER ten opzichte van 2009 met circa 0,8 miljoen euro zijn gestegen. Ten opzichte van de begroting 2010 vallen de gerealiseerde lasten 0,5 miljoen euro lager uit. De belangrijkste afwijkingen zijn te vinden bij de huisvestingskosten (-0,2 miljoen euro) en subsidies (-0,2 miljoen euro). De onderbesteding op de huisvestingskosten kan verklaard worden doordat onderhoudswerkzaamheden in het licht van de voor 2010 geplande renovatie tot een acceptabel minimaal niveau zijn teruggebracht. De onderbesteding op de subsidies wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat Stichting De Burcht heeft afgezien van de voor 2010 toegekende subsidie van 150.000 euro en doordat de subsidie aan de Stichting van de Arbeid door lagere doorberekening van dienstverlening door de SER op een lager niveau is uitgekomen.

Met het oog op het voor 2010 begrote lastentotaal van 16,5 miljoen euro waren de inkomsten aanvankelijk begroot op 13,4 miljoen euro, waarmee het begrote tekort op 3,1 miljoen euro uitkomt. Het definitief voor 2010 vastgestelde bedrag aan inkomsten komt 0,1 miljoen euro lager uit dan de begroting, te weten op 13,3 miljoen euro. De ontwikkelingen aan de batenkant en de lastenkant leiden per saldo tot een exploitatietekort dat lager is dan de begroting: -2,7 miljoen euro.

Resultaatbestemming

Het negatieve exploitatiesaldo van 2,7 miljoen euro wordt onttrokken aan het overig vermogen van de SER. Tezamen met de volgende drie vermogensmutaties:

- onttrekking van 0,3 miljoen euro aan de bestemmingsreserve voor tijdelijk hogere pensioenpremie (in de jaren 2006 tot en met 2010 7% extra premie in het kader van een CAO-afspraken om de solvabiliteit van het Pensioenfonds SER en Bedrijfschappen te versterken) en
- onttrekking van 0,5 miljoen euro (gelijk aan het afschrijvingsbedrag op het gebouw) aan het vermogen vastgelegd in gebouwen,
- onttrekking van 0,2 miljoen euro (gelijk aan het bedrag van de tijdelijke huisvestingskosten) aan de bestemmingsreserve renovatie,

wordt per saldo 1,8 miljoen euro (1.757.813 euro) aan het overig vermogen onttrokken.

Voor de renovatie was per 1 januari 2010 een bestemmingsreserve aanwezig van 6,2 miljoen euro. Tot het bedrag van de bouwkosten van de renovatie ad. 5,0 miljoen euro is deze bestemmingsreserve toegevoegd aan het in het gebouw vastgelegde vermogen. Een bedrag van 0,2 miljoen euro uit hoofde van tijdelijke huisvestingskosten is eveneens aan de bestemmingsreserve onttrokken. Het meerdere van de bestemmingsreserve ad. 1,0 miljoen euro wordt toegevoegd aan het overig eigen vermogen. De bestemmingsreserve is daarmee eind 2010 opgeheven.

Samenvatting staat van baten en lasten (x 1.000 euro)

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
Baten			
(bij een basisheffing per bedrijf van)	2,20	2,20	2,15
heffingen via Kamers van Koophandel en Fabrieken	12.094	12.086	13.133
bijdragen bedrijfslichamen	-	-	276
diensten aan derden	369	452	417
vergoeding voor opgedragen taken	41	46	44
interest/verhuur	706	715	1.099
overige baten	68	80	106
totaal baten	13.278	13.379	15.075
Lasten			
vergaderkosten	757	829	567
personeelskosten	9.607	9.628	9.269
huisvestingskosten	1.584	1.790	1.346
bureaunkosten	1.233	1.146	1.153
diensten door derden	638	659	535
subsidies	1.478	1.715	1.648
jubileumkosten	148	155	-
overige kosten	565	601	473
totaal lasten	16.010	16.523	14.991
Voordelig/(nadelig) saldo	(2.732)	(3.144)	84

Baten SER 2010

Met het oog op het begrote lastentotaal van 16,5 miljoen euro waren de inkomsten aanvankelijk begroot op 13,4 miljoen euro. De gerealiseerde inkomsten voor 2010 komen uit op 13,3 miljoen euro.

	realisatie 2010	begroting 2010	verschil
heffingen	12.094	12.086	8
diensten aan derden	369	452	(83)
vergoeding voor opgedragen taken	41	46	(5)
overige baten	773	795	(22)
totaal	13.277	13.379	(102)

De verschillen kunnen als volgt worden toegelicht:

diensten aan derden (-83.000 euro; -18%)

De belangrijkste post in de rubriek *diensten aan derden*, te weten de dienstverlening aan de Stichting van de Arbeid, valt circa 70.000 euro lager uit.

De bestaande afspraken met de Stichting van de Arbeid zijn in 2009 herzien en vastgelegd in een nieuw subsidiebesluit en een nieuwe uitvoerings- en samenwerkingsovereenkomst. Bij deze gelegenheid zijn de in aanmerking te nemen vergoedingstarieven herzien en is afgesproken dat

de omvang van de dienstverlening eind 2009/begin 2010 nader zou worden bepaald op basis van een nauwkeurige registratie van kosten en tijdsbeslag. Hieruit is gebleken dat het beroep door de Stichting van de Arbeid op de SER-afdelingen postbehandeling, repro en archief fors minder is dan voorheen, met name door invoering van digitale verzending van vergaderstukken via sharepoint. Daarnaast speelt ook een groter kostenbewustzijn bij de Stichting een rol, wat heeft geleid tot meer terughoudendheid in het beroep op andere SER-afdelingen. De realisatie in 2010 komt daardoor 73.000 euro lager uit.

Lasten SER 2010

Voor 2010 is een bedrag van 16,5 miljoen euro aan lasten begroot. De realisatie is uitgekomen op 16,0 miljoen euro.

	realisatie 2010	begroting 2010	verschil
vergaderkosten	757	829	(72)
personeelskosten	9.607	9.628	(21)
huisvestingskosten	1.584	1.790	(206)
bureaunkosten	1.233	1.146	87
diensten door derden	638	659	(21)
subsidies	1.478	1.715	(237)
jubileumkosten	148	155	(7)
overige kosten	565	601	(36)
	<u>16.010</u>	<u>16.523</u>	<u>(513)</u>

De belangrijkste verschillen kunnen als volgt worden toegelicht:

huisvestingskosten (-206.000; -11%)

De onderbesteding van de begroting wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door het achterblijven van de post onderhoud gebouw. Door de renovatie was het onduidelijk hoeveel er in 2010 bespaard kon worden op de reguliere onderhoudscontracten. Deze besparingen zijn derhalve voorzichtig ingeschat. De gerealiseerde besparing valt fors hoger uit. In 2011 zullen nieuwe onderhoudscontracten worden afgesloten voor het reguliere preventieve onderhoud aan het gebouw.

subsidies (-237.000; -14%)

De subsidie aan stichting De Burcht was begroot op 150.000 euro. In februari 2010 heeft De Burcht aangegeven af te zien van de subsidie over 2010.

Zoals hiervoor is aangegeven valt de dienstverlening aan de Stichting van de Arbeid lager uit dan begroot. Doordat de SER voor 75% de exploitatielasten van de Stichting subsidieert, valt ook deze subsidie lager uit dan begroot.

Renovatie SER-gebouw

In 2010 is het SER-gebouw grondig gerenoveerd. Voorop stonden noodzakelijke onderhouds- en vervangingsinvesteringen in de technische installaties (verwarming, klimaat, verlichting, liften, brandbeveiliging). Tegelijkertijd zijn de de kantoren en het vergadercomplex gemoderniseerd (nieuwe vloerbedekking, schilderwerk). De renovatie is voorbereid en begeleid door ingenieursbureau Smits Van Burgst. De feitelijke werkzaamheden hebben van februari tot en met oktober 2010 plaatsgevonden.

In de afgelopen jaren zijn enkele investeringen uitgesteld met het oog op de naderende renovatie. Bedoelde investeringen zouden bouwkundige ingrepen of wijzigingen in de electrotechniek met zich meebrengen, zodat het efficiënt was om deze investeringen

gelijktijdig met de renovatie te plannen. Tijdens de begrotingsbehandeling van 2010 zijn deze bijkomende projecten geaccordeerd door het dagelijks bestuur. Het betrof de verbeteringen in Raadzaal en De Poushal, een opknapbeurt en vergroening van het buitenterrein, een facelift van de entree en de modernisering van het bedrijfsrestaurant.

De totale kosten welke gemoeid zijn met de renovatie en de bijkomende projecten zullen naar verwachting uitkomen op 5.811.000 euro. Ultimo 2010 is tot een totaalbedrag van 4.946.000 euro aan facturen ontvangen. Het restantbedrag dat nog aan facturen te verwachten is ad. 865.000 euro is een inschatting aan de hand van het meest recente overzicht verstrekte opdrachten van Smits Van Burgst.

De renovatiekosten zijn als volgt te specificeren (afgerond op duizenden euro's):

	<u>Bedrag</u>
bouwkosten (gefactureerd)	4.136.000
nog te factureren door aannemers	865.000
subtotaal 'gebouw'	<u>5.001.000</u>
verhuiskosten en kosten van tijdelijke huisvesting	177.000
subtotaal ten laste van bestemmingsreserve renovatie	<u>5.178.000</u>
meubilair en inrichting (Raadzaal, De Poushal, receptie, bedrijfsrestaurant)	633.000
TOTAAL	<u><u>5.811.000</u></u>

De renovatie was aanvankelijk begroot op 6,3 miljoen euro. Inclusief de bijkomende projecten is in de begroting 2010 uitgegaan van een totale investering van 6,9 miljoen euro. Vastgesteld kan worden dat de realisatie ruim binnen de begroting blijft. Deze gunstige realisatie komt voor een belangrijk deel door de marktomstandigheden, waardoor aanbieders zeer scherp hebben gecalculeerd.

De jaarlijkse afschrijvingslasten worden geboekt in de staat van baten en lasten. Afschrijvingen op meubilair en inrichting komen ten laste van de bureaunkosten; de overige afschrijvingen ten laste van de huisvestingskosten. Deze laatste afschrijvingslasten worden door middel van de resultaatbestemming in mindering gebracht op het in het gebouw vastgelegde vermogen. Deze vermogenscomponent brengt tot uitdrukking dat het SER-gebouw met eigen vermogen is gefinancierd.

De post verhuiskosten en tijdelijke huisvestingskosten wordt in een keer ten laste van de bestemmingsreserve gebracht die voor de renovatie is gevormd. Deze bestemmingsreserve wordt tot een bedrag van 5.000.533 in 2010 toegevoegd aan het in het gebouw vastgelegde vermogen. Het restant van de bestemmingsreserve wordt toegevoegd aan het overig vermogen.

De aanwending van de bestemmingsreserve renovatie is als volgt:

Saldo reserve per 1 januari 2010	6.200.000
Af: verhuiskosten en kosten van tijdelijke huisvesting	(176.553)
bouwkosten renovatie	(5.000.533)
	<u>(5.177.086)</u>
Af: restant van de reserve wordt toegevoegd aan overig eigen vermogen	(1.022.914)
Saldo reserve per 31 december 2010	<u><u>0</u></u>

Kostenverdeling naar hoofdtaken

De staat van baten en lasten omvat de hoofdtaken van de SER, maar maakt daarin geen nader onderscheid. De hoofdtaken zijn:

- advisering van regering en parlement
- bestuurlijke taken en
- bevordering overlegeconomie.

Onderstaande grafiek geeft inzicht in de verdeling van de totale lasten over de drie onderscheiden hoofdtaken van de raad.

De verdeling van kosten naar hoofdactiviteiten heeft als volgt plaatsgevonden. In eerste instantie worden kosten rechtstreeks toegerekend aan afdelingen, directies en hoofdactiviteiten. Waar dat niet direct uit de financiële administratie kan worden opgemaakt worden kosten toegerekend op basis van een logische sleutel: huisvestingskosten op basis van het aantal in gebruik zijnde vierkante meters, automatiseringskosten op basis van het aantal in gebruik zijnde pc's en afschrijvingskosten op basis van aantal medewerkers. Vervolgens worden periodiek op basis van gesprekken met de leidinggevenden van de stafafdelingen en het facilitair bedrijf verdeelsleutels vastgesteld om de totale kosten van deze afdelingen toe te rekenen aan de directies alsmede de hoofdactiviteiten. Tot slot worden de kosten van de directies, het algemeen secretariaat en de voorzitter aan de hoofdactiviteiten toegerekend.

De systematiek van verdeling van de kosten is ongewijzigd ten opzichte van 2009. De procentuele verdeling van de kosten over de hoofdactiviteiten vertoont nagenoeg hetzelfde beeld als in 2009.

1.3 Meerjarenoverzicht 2003-2010 en prognose 2011-2016

Door middel van een meerjarenoverzicht wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de belangrijkste financiële parameters over de afgelopen jaren en wordt tevens een vooruitblik gegeven voor de komende jaren.

Het meerjarenoverzicht is daarnaast een hulpmiddel om inzicht te verkrijgen in de relatie tussen het heffingstarief en de heffingsopbrengst. Deze relatie is niet eenduidig, omdat de heffingsopbrengst mede afhankelijk is van de autonome groei, te weten de groei van het aantal ingeschreven bedrijven in het handelsregister en de mutaties in de procentuele verdeling daarvan over de onderscheiden heffingscategorieën (eenmanszaken, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen, etc.). De beschikbare historische informatie wordt zo goed mogelijk ingecalculeerd bij het opstellen van de begrotingen. Ten slotte is een meerjarenoverzicht behulpzaam bij het in beeld brengen van de kosten van eenmalige omvangrijke projecten en de invloed daarvan op het toekomstige heffingstarief.

Aan de prognose vanaf 2011 liggen de volgende veronderstellingen en uitgangspunten ten grondslag:

1. Aangenomen is een lange termijn autonome groei van het aantal ingeschreven bedrijven in het handelsregister van rond de 3,75% per jaar.
2. De overige baten (inkomsten uit dienstverlening en verhuur) en de lasten stijgen jaarlijks met 2% als gevolg van inflatie.
3. Via de jaarlijkse resultaatbestemming zal het in het gebouw vastgelegde vermogen dienen om de hogere afschrijvingslasten na de renovatie te financieren.
4. De baten en lasten welke voor 2011 zijn opgenomen zijn gebaseerd op de vastgestelde begroting voor dat jaar. Twee factoren geven aanleiding deze cijfers bij te stellen: Naast aansluiting op de gerealiseerde heffingsopbrengst 2010, wat leidt tot een marginale bijstelling van de verwachte heffingsinkomsten voor de komende jaren, is in de voorliggende meerjarenraming ingecalculeerd dat de SER per 1 januari 2011 is overgegaan naar ABP. Deze overgang leidt tot een verlaging van de werkgeverslasten voor pensioenen van circa 400.000 euro ten opzichte van 2010. In de begroting 2011 was nog geen rekening gehouden met deze overgang.

Tot en met 2009 was de norm voor de algemene reserve (overig eigen vermogen) 50% (40 à 60%) van de jaarlasten. Het dagelijks bestuur heeft in 2009 besloten om op basis van vrijwilligheid over te gaan op geïntegreerd middelenbeheer zoals voorgeschreven voor externe uitvoeringsorganisaties van de overheid ('schatkistbankieren'). Dit houdt in dat de SER zijn (tijdelijk) overtollige middelen onderbrengt op een rekening bij het Ministerie van Financiën en dat de SER voor zijn tijdelijke liquiditeitsbehoeften leent bij het Ministerie van Financiën. In samenhang hiermee heeft het dagelijks bestuur besloten de algemene reserve terug te brengen naar 5 à 10% van de jaarlasten. In overleg met het Ministerie van Financiën en het Ministerie van SZW wordt hiervoor een overgangstermijn van maximaal vier jaar in acht genomen welke loopt van 2010 tot en met 2013.

Door de onttrekking van 1,8 miljoen euro aan het overig vermogen uit de resultaatverdeling wordt ultimo 2010 een flinke vermindering van het overig vermogen gerealiseerd. Doordat tegelijkertijd 1,0 miljoen euro aan het overig vermogen wordt toegevoegd door de goedkopere realisatie van de renovatie wordt dit effect deels weer teniet gedaan. Het begrote saldo overig eigen vermogen bedroeg ultimo 2010 5,8 miljoen euro, het gerealiseerde saldo overig eigen vermogen bedraagt 7,7 miljoen euro.

Het meerjarenoverzicht laat zien dat bij handhaving van het heffingstarief van 2,20 euro de financiële reserve geleidelijk afneemt van 7,7 miljoen euro (49% van de begrote jaarlasten) eind 2010 naar 2,7 miljoen euro (16% van de begrote jaarlasten) eind 2015.

De afbouw van het eigen vermogen verloopt - mede door de structureel lagere pensioenlasten en de incidenteel lagere renovatiekosten - langzamer dan verwacht. Bij het opstellen van de begroting 2012 zullen de mogelijkheden worden bezien om door middel van een (tijdelijke) verlaging van het heffingstarief de vermogensafbouw iets te versnellen.

MEERJARENOVERZICHT SER 2003 - 2016

Jaar	Baten	Lasten	exploitatie- saldo	mutatie- bestemmings- reserve pensioenen	mutatie vermogen gebouwen	saldo bestemmings- vermogen gebouwen	mutatie bestemmings- reserve renovatie	saldo bestemmings- reserve renovatie	overlig vermogen per ultimo	overlig vermogen in % van lasten + overig	autonome groei in %	heffings- tarief in €
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
2003	14.710.000	14.803.000	-93.000		-161.000	5.994.000	100.000	100.000	5.851.000	41	1,2	3,25
2004	15.960.000	14.178.000	1.782.000		-161.000	5.833.000	200.000	300.000	7.433.000	52	2,5	3,55
2005	18.124.000	14.233.000	3.891.000	1.550.000	-161.000	5.672.000	700.000	1.000.000	9.074.000	64	3,6	3,55
2006	16.260.000	14.235.000	2.025.000	-310.000	-161.000	5.511.000	1.000.000	2.000.000	10.409.000	73	5,9	3,35
2007	16.819.000	14.277.000	2.542.000	-310.000	-1.072.000 a)	4.439.000	2.200.000	4.200.000	11.387.000	76	5,7	3,20
2008	15.074.000	14.990.000	84.000	-310.000	-326.000	4.113.000	1.000.000	5.200.000	11.107.000	73	6,6	2,70
2009	12.951.000	15.208.000	-2.257.000	-310.000	-326.000	3.787.000	1.000.000	6.200.000	8.486.000	53	4,0	2,15
2010	13.277.000	16.009.000	-2.732.000	-310.000	4.514.000 b)	8.301.000	-6.200.000	0	7.750.000 c)	49	4,1	2,20
2011	13.816.000	15.693.000 e)	-1.877.000		-482.000 d)	7.819.000			6.355.000	40	3,75	2,20
2012	14.374.000	15.997.000	-1.623.000		-482.000	7.337.000			5.214.000	32	3,75	2,20
2013	14.814.000	16.307.000	-1.493.000		-482.000	6.855.000			4.203.000	25	3,75	2,20
2014	15.296.000	16.624.000	-1.328.000		-482.000	6.373.000			3.357.000	20	3,75	2,20
2015	15.821.000	16.947.000	-1.126.000		-482.000	5.891.000			2.713.000	16	3,75	2,20
2016	16.366.000	17.276.000	-910.000		-482.000	5.409.000			2.285.000	13	3,75	2,20

a) Cumulatief effect stelselwijziging

b) In 2010 is vermogen in gebouw verhoogd i.v.m. bouwkosten renovatie ad. 5,0 mio euro.

c) Na toevoeging van het surplus in de bestemmingsreserve renovatie ad. 1.028.000 euro.

d) Pand Bezuidenhoutseweg 60 is in 2010 geheel afgeschreven; afschrijvingsbedrag vanaf 2011 bestaat uit pand Bezuidenhoutseweg 62 (162.000) en renovatie (320.000).

e) Lager dan 2010, met name door pensioenpremie.

2. JAARREKENING 2010

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2010

ACTIVA	31 december 2010	31 december 2009
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA		
Software	261.765	180.691
MATERIËLE VASTE ACTIVA		
Grond	718.743	718.743
Gebouwen	7.582.152	3.067.984
Inventaris	1.481.415	798.353
Activa in uitvoering	-	532.897
	<u>9.782.310</u>	<u>5.117.977</u>
BELEGDE MIDDELEN		
Effecten	2.102.720	2.482.190
VLOTTENDE ACTIVA		
Debiteuren	810.581	1.651.014
Landbouwschap in vereffening	907.560	907.560
Overige vorderingen en overlopende activa	2.554.738	4.137.019
	<u>4.272.879</u>	<u>6.695.593</u>
GELDMIDDELEN		
Deposito's	182.550	18.350.000
Liquide middelen	17.330.300	9.409.118
	<u>17.512.850</u>	<u>27.759.118</u>
	<u><u>33.932.524</u></u>	<u><u>42.235.569</u></u>

 PASSIVA

	31 december 2010	31 december 2009
VERMOGENS		
Vermogen raad	16.051.165	18.782.978
Vermogen Uitvoering Wet ondernemingsraden	12.039.160	17.871.876
	<hr/> 28.090.325	<hr/> 36.654.854
VOORZIENINGEN		
Fonds ANW-hiaatverzekering	182.550	230.620
Voorziening Groot Onderhoud	243.225	462.037
Voorziening Sociaal Plan		
Landbouwschap in vereffening	907.560	907.560
Voorziening wachtgeldverplichtingen	167.401	173.668
	<hr/> 1.500.736	<hr/> 1.773.885
OVERIGE SCHULDEN EN VOORUIT ONTVANGEN POSTEN		
Rekening Courant GBIO	909.233	907.417
Crediteuren	512.404	412.543
Overige schulden en overlopende passiva	2.919.826	2.486.870
	<hr/> 4.341.463	<hr/> 3.806.830
	<hr/> <u>33.932.524</u>	<hr/> <u>42.235.569</u>

2.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN SER

rubriek	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
1 BATEN			
1. Heffingen			
1.1 Heffingen via Kamers van Koophandel en Fabrieken	12.093.672	12.086.000	11.258.676
1.2 Bijdragen bedrijfslichamen	-	-	248.950
	<u>12.093.672</u>	<u>12.086.000</u>	<u>11.507.626</u>
2. Diensten aan derden			
2.1 Stichting van de Arbeid	176.550	246.000	171.750
2.2 Detacheringen/ overige diensten	192.941	206.000	213.581
	<u>369.491</u>	<u>452.000</u>	<u>385.331</u>
3. Vergoeding opgedragen taken			
3.1 Wet ondernemingsraden	40.500	46.000	44.000
	<u>40.500</u>	<u>46.000</u>	<u>44.000</u>
4. Overige baten			
4.1 Interest	236.432	230.000	420.903
4.2 Verhuur	469.556	485.000	496.504
4.3 Diversen	67.502	80.000	96.274
	<u>773.490</u>	<u>795.000</u>	<u>1.013.681</u>
TOTAAL BATEN	<u>13.277.153</u>	<u>13.379.000</u>	<u>12.950.638</u>

rubriek	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
2 LASTEN			
1. Vergaderingen raad en commissies			
1.1 Raad en dagelijks bestuur	175.364	218.000	178.315
1.2 Commissies en werkgroepen	581.931	611.000	585.960
1.3 Overige vergaderkosten	-	-	2.923
	<u>757.295</u>	<u>829.000</u>	<u>767.198</u>
2. Personeelskosten			
2.1 Salarissen	6.757.487	6.831.000	6.646.020
2.2 Pensioenpremies	1.426.816	1.488.000	1.461.571
2.3 Sociale lasten	721.519	628.000	642.672
2.4 Vergoedingen personeel	258.287	260.000	252.445
2.5 Overige personeelskosten	442.487	421.000	382.831
	<u>9.606.596</u>	<u>9.628.000</u>	<u>9.385.539</u>
3. Huisvestingskosten			
3.1 Onderhoud gebouwen	164.171	291.000	259.683
3.2 Tijdelijke huisvestingskosten	176.553	205.000	-
3.3 Afschrijving gebouw	486.365	517.000	325.971
3.4 Elektriciteit, gas, water	252.763	260.000	257.297
3.5 Schoonhouden gebouwen	284.587	290.000	286.058
3.6 Beveiliging/bewaking	99.464	97.000	96.216
3.7 Belastingen en verzekeringen	120.049	130.000	134.412
	<u>1.583.952</u>	<u>1.790.000</u>	<u>1.359.637</u>
4. Bureaunkosten			
4.1 Afschrijving en onderhoud inventaris	290.818	291.000	275.244
4.2 ICT	571.097	482.000	460.113
4.3 Portokosten	64.223	67.000	56.467
4.4 Drukwerk/kantoorbehoeften	238.468	238.000	211.465
4.5 Overige bureaunkosten	68.302	68.000	68.662
	<u>1.232.908</u>	<u>1.146.000</u>	<u>1.071.951</u>
5. Kosten communicatie en documentatie	<u>437.011</u>	<u>486.000</u>	<u>451.335</u>
6. Representatie en internationale contacten	<u>127.926</u>	<u>115.000</u>	<u>106.682</u>

rubriek	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
7. Diensten door derden			
7.1 Accountantskosten	42.658	44.000	39.043
7.2 Vergoeding Kamers van Koophandel en Fabrieken voor inningskosten	345.339	340.000	324.261
7.3 Adviezen en diensten derden	191.480	200.000	182.742
7.4 Uitbesteed onderzoek	58.628	75.000	89.250
	<u>638.105</u>	<u>659.000</u>	<u>635.296</u>
8. Subsidies			
8.1 Stichting van de Arbeid	914.684	971.000	805.823
8.2 Provinciale advies- en overlegorganen	358.101	349.000	307.127
8.3 Stichting voor de Jaarverslaggeving	204.725	245.000	217.080
8.4 De Burcht	-	150.000	100.000
	<u>1.477.510</u>	<u>1.715.000</u>	<u>1.430.030</u>
9. Jubileumkosten	<u>147.663</u>	<u>155.000</u>	<u>-</u>
TOTAAL LASTEN	<u>16.008.966</u>	<u>16.523.000</u>	<u>15.207.668</u>
3 SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Nadelig saldo	<u>(2.731.813)</u>	<u>(3.144.000)</u>	<u>(2.257.030)</u>
4 RESULTAATBESTEMMING			
4.1 Toevoeging/ (onttrekking) aan bestemmingsreserve renovatie	(176.553)	(205.000)	1.000.000
4.2 Onttrekking aan bestemmingsreserve CAO-afspraken tijdelijke extra pensioenpremie	(310.098)	(310.000)	(310.100)
4.3 Onttrekking aan vermogen gebouw	(486.365)	(517.000)	(325.971)
	<u>(973.016)</u>	<u>(1.032.000)</u>	<u>363.929</u>
4.4 Onttrekking aan overig vermogen	<u>(1.758.797)</u>	<u>(2.112.000)</u>	<u>(2.620.959)</u>

2.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN UITVOERING WET ONDERNEMINGSRADEN

rubriek	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
1 BATEN			
1. Heffingen	15.546.337	14.800.000	18.058.869
2. Interest	254.037	200.000	451.565
TOTAAL BATEN	<u>15.800.374</u>	<u>15.000.000</u>	<u>18.510.434</u>
2 LASTEN			
1. Subsidie Stichting GBIO	<u>21.001.816</u>	<u>23.880.000</u>	<u>21.522.926</u>
2. Uitvoeringskosten			
2.1 Uitvoeringskosten SER	259.749	254.000	285.913
2.2 Uitvoeringskosten Belastingdienst	371.525	400.000	367.333
	<u>631.274</u>	<u>654.000</u>	<u>653.246</u>
TOTAAL LASTEN	<u>21.633.090</u>	<u>24.534.000</u>	<u>22.176.172</u>
3 SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Nadelig saldo	<u>(5.832.716)</u>	<u>(9.534.000)</u>	<u>(3.665.738)</u>

2.4 GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2007) van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 640). In de jaarrekening zijn twee staten van baten en lasten opgenomen. Onder 2.2 is de staat van baten en lasten van de SER opgenomen, onder 2.3 die van de medebewindstaak 'uitvoering wet ondernemingsraden'. De balans bevat de activa en passiva van beide onderdelen gezamenlijk.

Alle bedragen zijn in euro's vermeld.

Waarderingsgrondslagen

Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden opgenomen tegen de historische aanschafwaarde onder aftrek van een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden opgenomen tegen de historische aanschafwaarde onder aftrek van een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd tegen historische kostprijs danwel marktwaarde indien deze lager is.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid indien dit noodzakelijk wordt geacht.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Software

Boekwaarde 1 januari 2010	180.691
Bij: investeringen	179.770
Af: afschrijvingen	(98.696)
Boekwaarde 31 december 2010	<u><u>261.765</u></u>

De investeringen in software laten zich als volgt specificeren:

Gebruiksovereenkomsten Microsoft Office 2007	84.219
Aanpassing WOR-applicatie	52.041
Beheerssoftware Citrix (RES Powerfuse)	42.265
Uitbreiding software financiële administratie	1.245
	<u><u>179.770</u></u>

MATERIËLE VASTE ACTIVA

gebouwen

	Gebouw Bezuiden- houtseweg 60	Gebouw Bezuiden- houtseweg 62	Renovatie 2010	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2010	164.679	2.903.305	-	3.067.984
Bij: Investerings	-	-	5.000.533	5.000.533
Af: Afschrijvingen	(164.679)	(161.292)	(160.394)	(486.365)
Boekwaarde 31 december 2010	<u><u>0</u></u>	<u><u>2.742.013</u></u>	<u><u>4.840.139</u></u>	<u><u>7.582.152</u></u>
Aanschafwaarde	6.587.157	6.451.741	5.000.533	18.039.431
Cumulatieve afschrijvingen	(6.587.157)	(3.709.728)	(160.394)	(10.457.279)
Boekwaarde 31 december 2010	<u><u>0</u></u>	<u><u>2.742.013</u></u>	<u><u>4.840.139</u></u>	<u><u>7.582.152</u></u>

De marktwaarde van de panden (inclusief grond) is per 30 juni 2007 getaxeerd op 16,6 miljoen euro. Na oplevering van de in 2010 uitgevoerde renovatie heeft nog geen hernieuwde taxatie plaatsgevonden.

Inventaris

	<u>Meubilair/ Stoffering</u>	<u>Machines/ Installaties</u>	<u>Auto- matisering</u>	<u>Totaal</u>
Boekwaarde 1 januari 2010	136.195	619.600	42.558	798.353
Bij: Investerings	563.991	154.964	277.437	996.392
Af: Afschrijvingen	(53.728)	(205.651)	(53.951)	(313.330)
Boekwaarde 31 december 2010	<u>646.458</u>	<u>568.913</u>	<u>266.044</u>	<u>1.481.415</u>
Afschrijvingstermijn in jaren	7-10	5-8	3-5	

	<u>Meubilair/ Stoffering</u>	<u>Machines/ Installaties</u>	<u>Auto- matisering</u>	<u>Totaal</u>
Cumulatieve aanschafwaarde	1.865.444	1.851.147	425.937	4.142.528
Cumulatieve afschrijvingen	(1.218.986)	(1.282.234)	(159.893)	(2.661.113)
Boekwaarde 31 december 2010	<u>646.458</u>	<u>568.913</u>	<u>266.044</u>	<u>1.481.415</u>

De investeringen laten zich als volgt specificeren:

	<u>Meubilair/ Stoffering</u>	<u>Machines/ Installaties</u>	<u>Auto- matisering</u>	<u>Investerings- begroting</u>
Investerings renovatie	526.464	106.729		1)
Bind- en sealingmachines		45.678		55.000
Servies/bestek Serre	21.293			18.000
Bureaustoelen	16.234			
Projectmatige herstructurering IT			113.798	2)
Hardware (bekabeling, servers, thin clients)			159.766	
Overige investeringen		2.557	3.873	
Totaal	<u>563.991</u>	<u>154.964</u>	<u>277.437</u>	<u>73.000</u>

1) De totale begroting voor de renovatie bedroeg inclusief bijkomende projecten 6.905.000 euro, waarbij het onderscheid tussen bouwkosten enerzijds en meubilair, stoffering en installaties anderzijds niet precies gemaakt kon worden. De confrontatie tussen de gerealiseerde investeringen en de begroting wordt derhalve op totaalniveau hieronder gemaakt:

bouwkosten; gefactureerd in 2010	4.135.533
bouwkosten; nog te ontvangen facturen	865.000
subtotaal bouwkosten	<u>5.000.533</u>
verhuiskosten (ten laste van resultaat 2010; niet opgenomen in activa)	176.553
investerings in meubilair en stoffering	526.464
investerings in machines en installaties	106.729
TOTAAL	<u>5.810.279</u>
Investeringsbegroting totaal	<u>6.905.000</u>

De totale investering uit hoofde van renovatie valt hiermee circa een miljoen euro lager uit dan begroot. Deze gunstige realisatie komt voor een belangrijk deel door de

marktomstandigheden waardoor aanbieders zeer scherp hebben gecalculeerd.

- 2) In de investeringsbegroting 2010 is uitgegaan van een totaal te investeren bedrag in ICT van 743.000 euro voor de herstructurering ICT, hardware en software gezamenlijk. De gerealiseerde investering komt uit op 404.000 euro, waarvan 277.000 is opgenomen onder investeringen 'Automatisering' en 127.000 euro onder 'software' in de rubriek 'Immateriële vaste activa'. De totale investering valt hiermee 339.000 euro lager uit dan de investeringsbegroting ICT. Voor een deel is deze gunstige realisatie terug te voeren op de marktomstandigheden, waardoor aanbieders zeer scherp hebben gecalculeerd, voor een ander deel doordat na uitvoering van het project een aantal individuele posten opnieuw zijn beoordeeld en aangemerkt als licentiekosten of onderhoudscontracten. Op bladzijde 46 en 47 is nadere informatie te vinden over de met de nieuwe automatiseringsomgeving samenhangende kosten.

Activa in uitvoering

De post Activa in uitvoering heeft betrekking op de renovatie die in 2010 is uitgevoerd. Ultimo 2010 is de renovatie voor het grootste deel opgeleverd en zijn de gemaakte kosten opgenomen onder de post renovatie in de balansrubriek gebouw.

BELEGDE MIDDELEN

Effecten

	2010		2009	
	nominale waarde	balans-waarde	nominale waarde	balans-waarde
Obligaties WOR				
- var. rente ING-bank 04/.. perpetueel	-	-	508.700	247.177
- 4% Ned. Waterschapsbank 03/13	1.300.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000
Obligaties SER				
- var. rente ING-bank 04/.. perpetueel	-	-	275.300	133.768
- 3,875% NI.Waterschapsbank 05/20	500.000	500.000	500.000	498.525
- 3,164% Frankrijk OAT 01/12	260.000	302.720	260.000	302.720
	<u>2.060.000</u>	<u>2.102.720</u>	<u>2.844.000</u>	<u>2.482.190</u>

Eind 2009 is gestart met het afbouwen van de obligatieportefeuille, mede ingegeven door de overstap naar 'schatkistbankieren' met ingang van 2010. De ING perpetuums zijn in maandelijkse tranches verkocht. De overige obligaties zullen zoveel mogelijk tot het einde van de looptijd worden aangehouden. De portefeuille wordt met ingang van augustus 2008 beheerd door Fortis MeesPierson. De marktwaarde van de portefeuille bedroeg ultimo 2010 2.216.000 euro.

VLOTTENDE ACTIVA

Debiteuren

	2010	2009
Te vorderen van:		
Belastingdienst (WOR)	587.981	1.320.031
Kamers van Koophandel (SER)	222.600	330.983
Totaal	<u>810.581</u>	<u>1.651.014</u>

Landbouwschap in vereffening

Voor de afwikkeling van het Sociaal Plan Landbouwschap is de bijzondere dienst Landbouwschap in vereffening opgenomen (zie onder Voorzieningen de post Dienst Landbouwschap in vereffening). Bestedingen in het kader van dit Sociaal Plan zullen aan dit fonds worden onttrokken. Het bedrag van de voorziening is derhalve hier als vordering op het Landbouwschap in vereffening opgenomen.

Overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten

De overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten hebben betrekking op:

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Raming te ontvangen WOR-heffingen	1.762.497	3.082.935
Te vorderen interest	195.515	520.361
Vooruitbetaalde kosten	189.278	226.057
Rekening courant Stichting van de Arbeid	143.414	-
Omzetbelasting	56.597	-
Leningen en vorderingen personeel	48.004	45.044
Pensioenfonds	39.295	54.855
Stichting voor de Jaarverslaggeving	45.275	7.920
Terug te ontvangen subsidie De Burcht	-	100.000
Overige vorderingen en overlopende activa	74.863	99.847
	<u>2.554.738</u>	<u>4.137.019</u>

De post raming te ontvangen WOR-heffingen bestaat enerzijds uit de door de Belastingdienst opgelegde aanslagen welke nog niet door de heffingsplichtige ondernemingen zijn betaald, en anderzijds uit de transitorische post van aan 2010 of eerder toegerekende heffingsopbrengsten welke de Belastingdienst in 2011 nog zal gaan opleggen.

Deze post is lager dan eind 2009. De reden hiervoor is dat de Belastingdienst een kleiner aantal op te leggen aanslagen in behandeling heeft dan in 2009.

GELDMIDDELEN

Deposito's

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
ExtraBonusZakenrekening WOR	-	8.800.000
Stallingsdeposito WOR	-	500.000
ExtraBonusZakenrekening SER	182.550	8.550.000
Stallingsdeposito SER	-	500.000
	<u>182.550</u>	<u>18.350.000</u>

De tegoeden die werden aangehouden op deposito-rekeningen of andere rekeningen met een iets hogere rentevergoeding zijn gedurende 2010 afgebouwd en overgebracht naar de rekening-courant met de Staat der Nederlanden (Schatkistbankieren).

Het tegoed op de ExtraBonusZakenrekening is dagelijks opvraagbaar en wordt aangehouden voor de financiering van de ANW-hiaatverzekering ten behoeve van het personeel.

Liquide middelen

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Saldo rekening-courant Staat der Nederlanden (WOR)	9.590.168	-
Saldo rekening-courant Staat der Nederlanden (SER)	7.734.459	-
Beleggingsrekening Fortis Bank (SER)	-	5.138.009
Beleggingsrekening Fortis Bank (WOR)	-	2.962.834
ING Bank	3.447	1.304.222
Kas	2.226	4.053
	<u><u>17.330.300</u></u>	<u><u>9.409.118</u></u>

Begin 2010 zijn de afspraken ingegaan over het Schatkistbankieren. Uit hoofde van deze afspraken mochten geen deposito's meer worden aangehouden met andere banken. In onderling overleg met het ministerie van Financien zijn daarom de ExtraBonusZakenrekeningen alsmede de beleggingsrekening bij de Fortis Bank in de loop van 2010 afgebouwd.

PASSIVA**VERMOGENS****Vermogen raad**

De vermogensbestanddelen van de raad vertonen over 2010 de volgende ontwikkeling:

	<u>Vermogen gebouw</u>	<u>Bestemmings- reserve Renovatie</u>	<u>Bestemmings- reserve Pensioenen</u>	<u>Overig vermogen</u>	<u>Totaal vermogen</u>
1 januari 2010	3.786.727	6.200.000	310.098	8.486.153	18.782.978
Renovatie	5.000.533	(5.000.533)	-	0	0
Resultaatverdeling	(486.365)	(176.553)	(310.098)	(1.758.797)	(2.731.813)
Opheffen bestemmingsreserve	-	(1.022.914)	-	1.022.914	0
31 december 2010	<u><u>8.300.895</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>7.750.270</u></u>	<u><u>16.051.165</u></u>

Het 'vermogen gebouw' is gelijk aan de bedragen welke onder de post grond en gebouwen zijn opgenomen. Deze post brengt tot uitdrukking dat het gebouw van de SER (alsmede de renovatie) met eigen vermogen is gefinancierd. De jaarlijkse afschrijvingskosten op de gebouwen en de renovatie worden ten laste van deze vermogenscomponent gebracht.

De bestemmingsreserve Renovatie is tot en met 2009 gevormd ten behoeve van de renovatie welke in 2010 heeft plaatsgevonden. De kosten welke gemaakt zijn voor tijdelijke huisvesting en verhuizing ad. 176.553 euro zijn rechtstreeks aan de reserve onttrokken via de resultaatbestemming. Na voltooiing van de renovatie is deze reserve, tot het bedrag dat voor de bouwkosten van de renovatie benodigd was, toegevoegd aan het 'vermogen gebouw'. Het restant van de bestemmingsreserve ad. 1.022.914 euro is aan het overig vermogen toegevoegd.

In 2005 is een bestemmingsreserve pensioenen gevormd ter grootte van het bedrag van een buitengewone bate ad. 1.550.000 euro. Deze reserve is gedurende de jaren 2006 tot en met 2010 aangewend om de bij CAO afgesproken extra pensioenlast te financieren.

De normpositie van het overig eigen vermogen lag tot voor kort op 40 à 60% van de begrote jaarlasten. In verband met het besluit van het dagelijks bestuur om het overig eigen vermogen

terug te brengen tot 5 à 10% van de begrote jaarlasten en in samenhang hiermee gebruik te gaan maken van de faciliteiten van het Ministerie van Financiën voor geïntegreerd middelenbeheer (schatkistbankieren) worden voor de komende jaren negatieve exploitatiesaldi begroot tot het gewenste vermogen is bereikt. Het overig vermogen staat ter vrije beschikking van de SER.

Vermogen Uitvoering Wet ondernemingsraden

Het verloop van het vermogen is als volgt:

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
1 januari	17.871.876	21.537.614
resultaat boekjaar	(5.832.716)	(3.665.738)
31 december	<u>12.039.160</u>	<u>17.871.876</u>

De normpositie van het eigen vermogen van de WOR lag tot voor kort op circa 70% van de begrote jaarlasten. Ook voor de dienst WOR zal het vermogen worden teruggebracht tot 5 à 10% van de begrote jaarlasten in samenhang met schatkistbankieren. Door negatieve exploitatiesaldi te begroten zal deze vermogensreductie worden gerealiseerd.

VOORZIENINGEN

Fonds ANW-hiaatverzekering

Het verloop is als volgt:

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	230.620	274.777
Bij: interest	3.383	5.953
Af: Anw-hiaat-premie	(51.453)	(50.110)
Stand per 31 december	<u>182.550</u>	<u>230.620</u>

De geldmiddelen welke bestemd zijn voor de Werknemerspremie Anw-hiaatverzekering staan op de Extrabonus Zakenrekening ten name van de SER.

Voorziening Groot Onderhoud

De voorziening voor groot onderhoud is gevormd om op termijn over voldoende middelen te kunnen beschikken om grote onderhoudsprojecten te kunnen financieren. In 2010 heeft een grootschalige renovatie van het uit 1970 daterende deel van het SER-gebouwencomplex plaats gevonden. De voorziening voor groot onderhoud wordt aangehouden voor het andere deel van het SER-gebouw (bouwjaar 1987). De hoogte van de voorziening is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan.

Het verloop van de voorziening in 2010 is als volgt:

Saldo 1 januari	462.037
Af: - renovatie sanitair en plafonds gebouwdeel 1987	(135.027)
- vernieuwen glazenwasgondel	(55.573)
- vernieuwen brandmeldsysteem	(28.212)
Saldo 31 december	<u>243.225</u>

Voorziening Sociaal Plan Landbouwschap in vereffening

Bij besluit nummer 411, gepubliceerd in het staatsblad van 28 september 2000 is de raad belast met de afwikkeling van het Landbouwschap. Tevens is in dit besluit bepaald dat de raad een voorziening Sociaal Plan landbouwschap in vereffening vormt ter grootte van 2 miljoen gulden voor eventueel in te stellen claims uit hoofde van het Sociaal Plan. Tot op heden zijn geen bedragen aan deze voorziening onttrokken. De voorziening zal bij de definitieve liquidatie van het Landbouwschap worden opgeheven.

Voorziening voor wachtgeldverplichtingen

In 2006 is overeenstemming bereikt met de AFM over de indiensttreding van de SER-medewerkers die betrokken waren bij de uitvoering van de Wet Assurantiebemiddelingsbedrijven. Vrijwel al deze medewerkers zijn bij de AFM in dienst getreden. Voor diegenen die niet zijn meegegaan is een wachtgeldvoorziening getroffen. De voorziening zal in 2014 volledig zijn aangewend. De hoogte van de voorziening is ultimo 2010 bijgesteld op basis van actuele gegevens.

OVERIGE SCHULDEN EN VOORUITONTVANGEN POSTEN

Overige schulden en overlopende passiva

De overige schulden en overlopende passiva hebben betrekking op:

	2010	2009
Reservering vakantietoelage en vakantiedagen	888.604	792.991
Raming afrekening renovatiekosten	865.000	-
Loonheffing en sociale premies	415.050	402.655
Raming inningskosten WOR-heffing Belastingdienst	415.000	370.000
Subsidies provinciale raden	145.017	26.415
Werkgeversvereniging PBO-sector	72.453	-
Reservering accountantskosten controle jaarrekening	33.000	34.000
Vacatiegelden	30.501	30.724
Project Leidraad 'Veilig werken met stoffen op de werkplek'	14.569	14.569
Rekening courant Stichting van de Arbeid	-	724.621
Omzetbelasting	-	23.319
Ministerie van SZW inzake CKA	-	14.318
Overige kortlopende schulden	40.632	53.258
	<u>2.919.826</u>	<u>2.486.870</u>

Op grond van de verstrekte opdrachten aan aannemers en de inmiddels ontvangen facturen wordt ingeschat dat nog voor 865.000 euro aan facturen ten behoeve van de renovatie te verwachten is.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op balansdatum heeft de SER de volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen:

- Leasecontracten inzake de auto van de voorzitter en de postwagen. Deze contracten hebben nog een resterende looptijd van 14 respectievelijk 24 maanden. De totale verplichting bedraagt 72.000 euro.
- Leasecontracten inzake het gebruik van de printers en copiers. Deze contracten lopen ultimo 2013 af. De totale verplichting bedraagt 66.000 euro.

- Onderhoudscontract ten behoeve van werktuigbouwkundige installaties. Dit contract heeft een looptijd van 36 maanden. De totale verplichting bedraagt 148.000 euro.
- Voor het jaar 2011 zijn toezeggingen gedaan voor exploitatiesubsidies aan de Stichting voor de Arbeid (3/4e deel van de totale lasten; begroot aandeel SER 906.000) en Stichting voor de Jaarverslaggeving (7/12e deel van het exploitatietekort; begroot aandeel SER: 255.000).
- Een betaling aan het Pensioenfonds SER en Bedrijfschappen ter grootte van 248.000. Deze betaling is de saldering van een vordering op het pensioenfonds van 1.081.000 en een schuld aan het pensioenfonds van 1.329.000. De vordering houdt verband met de CAO-afspraken inzake financiering door PSB van de toekomstige werknemersbijdrage VUT/VPL welke verplicht is bij het ABP; de schuld houdt verband met de CAO-afspraken dat de aangesloten instellingen het financieringstekort voor de overgang naar ABP voorschieten waarna het op basis van een 50/50-afpraak gezamenlijk door werkgevers en werknemers wordt opgebracht. De uiteindelijke hoogte van het financieringstekort zal pas in 2011 worden vastgesteld wanneer het eindvermogen van PSB bekend is. Hierna zal de definitieve afrekening met de aangesloten instellingen plaatsvinden.

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN SER

1 BATEN

1. Heffingen

1.1 Heffingen via Kamers van Koophandel en Fabrieken

De middelen ter financiering van de raad worden verkregen uit opslagen op de bijdragen die ondernemingen verschuldigd zijn voor hun inschrijving in het handelsregister. Hiertoe is een verdeling aangebracht in categorieën, afhankelijk van grootte en rechtsvorm van de onderneming. Het bedrag van de basisheffing bedroeg in 2010 € 2,20. In 2009 was dit € 2,15.

De heffingen per categorie bedragen:

	heffing per bedrijf in 2010 €	heffing per bedrijf in 2009 €
eenmanszaak	2,20	2,15
vereniging en stichting	4,40	4,30
vennootschap onder firma	6,60	6,45
maatschap	6,60	6,45
commanditaire vennootschap	6,60	6,45
kleine rechtspersoon	11,00	10,75
middelgrote rechtspersoon	22,00	21,50
grote rechtspersoon	63,80	62,35

Heffingsopbrengst

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
Voorlopige opbrengst heffing lopend jaar	12.322.803	12.300.000	11.412.086
Afrekening voorgaande jaren	(10.893)	-	56.933
Afboekingen en correcties	(218.238)	(214.000)	(210.343)
Totale heffingsopbrengst	<u>12.093.672</u>	<u>12.086.000</u>	<u>11.258.676</u>

Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van de langjarig gemiddelde groei van het handelsregister van 3,75%. De werkelijke groei van het handelsregister is in 2010 uitgekomen op 4,1%.

1.2 Bijdragen van bedrijfslichamen

Voor bedrijven in de primaire agrarische sector gold tot 2010 geen verplichting tot inschrijving in het Handelsregister. De bijdrage van dit deel van het bedrijfsleven werd daarom langs een andere weg geïnd, te weten via de betrokken agrarische (hoofd)productschappen en het Bedrijfschap voor de Bosbouw en de Houtteelt.

Vanaf 2010 zijn de bedrijfslichamen niet meer in de heffing betrokken; bij alle agrarische bedrijven en bedrijven in de bosbouw en houtteelt wordt met ingang van 2010 rechtstreeks via de Kamers van Koophandel geheven.

2. Diensten aan derden

2.1 Stichting van de Arbeid

Door de stafafdelingen en facilitaire afdelingen van het SER-secretariaat worden werkzaamheden verricht ten behoeve van het secretariaat van de Stichting van de Arbeid. De kosten hiervan worden op basis van afspraken tussen de besturen van de SER en de Stichting van de Arbeid vastgesteld en doorbelast.

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
algemene dienstverlening	123.000	196.000	135.000
notuleercapaciteit	53.550	50.000	36.750
	<u>176.550</u>	<u>246.000</u>	<u>171.750</u>

De bestaande afspraken zijn in 2009 herzien en vastgelegd in een nieuw subsidiebesluit en een nieuwe uitvoerings- en samenwerkingsovereenkomst. Bij deze gelegenheid zijn de in aanmerking te nemen vergoedingstarieven herzien en is afgesproken dat de omvang van de dienstverlening eind 2009/begin 2010 nader zou worden bepaald op basis van een nauwkeurige registratie van kosten en tijdsbeslag. Hieruit is gebleken dat het beroep door de Stichting op de SER-afdelingen postbehandeling, repro en archief fors minder is dan voorheen, met name door invoering van digitale verzending van vergaderstukken via sharepoint. Daarnaast speelt ook een groter kostenbewustzijn bij de Stichting een rol, wat heeft geleid tot meer terughoudendheid in het beroep op andere SER-afdelingen. De realisatie in 2010 komt daardoor 73.000 euro lager uit.

Door SER-notulisten zijn in 2010 in totaal 51 vergaderingen voor de Stichting genotuleerd welke bij de Stichting in rekening zijn gebracht.

2.2 Overige diensten aan derden

Deze post omvat een aantal vaste doorberekeningen van kosten voor:

- de administratieve ondersteuning van de Werkgeversvereniging PBO-sector;
- het secretariaat van het Pensioenfonds SER en Bedrijfschappen;
- de administratieve ondersteuning aan de Stichting Werkgelegenheidsfonds PBO-Sector;
- het voeren van het secretariaat van de commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen;
- medegebruik van het SER-bedrijfsrestaurant door huurders van kantoorruimte in het SER-gebouwencomplex.

Daarnaast zijn onder deze post incidentele detacheringen verantwoord.

3. Vergoeding opgedragen taken

3.3 Uitvoering Wet ondernemingsraden

De SER is mede-uitvoerder van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR). Deze wet voorziet in een zelfstandige financiering en wordt derhalve in een afzonderlijke rekening verantwoord.

Aan de Uitvoering Wet ondernemingsraden wordt doorberekend:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
algemene dienstverlening	25.000	25.000	24.000
administratieve ondersteuning	15.500	21.000	20.000
	<u>40.500</u>	<u>46.000</u>	<u>44.000</u>

De doorberekende administratieve ondersteuning is neerwaarts bijgesteld nu de inning van de heffingen sinds enkele jaren door de Belastingdienst wordt uitgevoerd in plaats van het UWV. Dit heeft na verloop van tijd zijn weerslag gehad op de werkzaamheden van de afdeling Financiën van de SER.

4. Overige baten

4.1 Interest

De specificatie is als volgt:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
interestbaten	198.088	230.000	356.982
koersresultaat op obligaties	38.344	-	63.921
	<u>236.432</u>	<u>230.000</u>	<u>420.903</u>

De interestbaten vallen in 2010 30.000 euro lager uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat op het saldo Schatkistbankieren een zeer lage rentevergoeding wordt verstrekt. Deze vergoeding is gelijk aan het EONIA-tarief. Bij het opstellen van de begroting is er van uitgegaan dat nog een hoger bedrag aan deposito's bij de ING-bank zou kunnen worden aangehouden. Door invoering van Schatkistbankieren zijn de deposito's in de loop van 2010 afgebouwd.

Het restant van de perpetuele obligaties van de ING is in 2010 verkocht. Hierbij is een positief koersverschil ontstaan. Dit koersresultaat is verantwoord onder de post interest.

4.2 Verhuur

De opbrengst uit verhuur heeft betrekking op de verhuur van een deel van het SER-gebouw. Onder deze post zijn eveneens opgenomen de vergoedingen van derden voor het gebruik van vergaderzalen.

Met ingang van oktober 2010 wordt een deel van het SER-gebouw verhuurd aan de Raad voor Werk en Inkomen. Dit deel is door het secretariaat van de SER gebruikt ten tijde van de renovatie van de SER-hoogbouw in 2010.

De opbrengst uit verhuur van vergaderzalen is iets achtergebleven bij de begroting. De periode waarin de zalen niet konden worden verhuurd gedurende de renovatie was langer dan bij het opstellen van de begroting 2010 was voorzien.

4.3 Diversen

Onder de post diversen is met name het verschil verantwoord tussen de opbrengsten van het bedrijfsrestaurant en de aan ingrediënten bestede kosten. Daarnaast zijn hier de ontvangen presentiegelden voor deelname aan vergaderingen van externe commissies en besturen verantwoord alsmede de ontvangen vergoedingen voor gehouden lezingen en geschreven artikelen door SER-medewerkers.

2 LASTEN

1. Vergaderingen raad en commissies

Leden van de raad en zijn commissies en werkgroepen ontvangen vergadervergoedingen voor het deelnemen aan vergaderingen. Het betreft vacatiegeld en een vergoeding voor reis- en verblijfkosten. Daarnaast ontvangen raadsleden een vaste vergoeding voor representatiekosten (1.200 euro per jaar).

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
1.1 Raad en dagelijks bestuur			
raad, dagelijks bestuur en kroonleden	<u>175.364</u>	<u>218.000</u>	<u>178.315</u>
1.2 Commissies en werkgroepen			
adviescommissies en -werkgroepen	517.878	547.000	541.555
overleggroepen consumentenvoorwaarden	16.639	18.000	19.131
bestuurszaken	47.414	46.000	25.274
	<u>581.931</u>	<u>611.000</u>	<u>585.960</u>

De hoogte van de vergaderkosten is afhankelijk van drie factoren, te weten het aantal vergaderingen, het basistarief van de vacatiegelden alsmede het gemiddelde aantal vacatiegerechtigde deelnemers per vergadering. In 2010 lag het aantal vergaderingen op hetzelfde niveau dan in 2009. Hieronder is een tabel opgenomen met de specificatie van de aantallen vergaderingen.

Er geldt een standaard tarief van 385 euro per vergadering van 1 tot maximaal 3 uur; voor kortere vergaderingen wordt 50% van het tarief betaald, voor langere vergaderingen 150%; het vacatietarief voor voorzitters is bepaald op 125% van het standaardtarief. Het tarief wordt op grond van het indexcijfer *contractuele loonkosten voor alle cao-sectoren (bron: CBS)* eenmaal per twee jaar verhoogd.

aantal vergaderingen

raad	4	7	3
dagelijks bestuur	12	11	10
kroonledenoverleg	11	12	13
	<u>27</u>	<u>30</u>	<u>26</u>
adviescommissies en -werkgroepen	136	150	144
overleggroepen consumentenvoorwaarden	31	35	37
bestuurszaken	27	31	13
	<u>194</u>	<u>216</u>	<u>194</u>

Eind 2010 is door de Bestuurskamer het besluit genomen om de vergadervergoedingen ten behoeve van de (in 2010 nieuw ingestelde) Bedrijfscommissies te stellen op 200 euro per vergadering. De vergadervergoedingen van deze commissies zijn opgenomen bij de directie bestuurszaken.

Personeelsformatie en bezetting secretariaat

De gemiddelde bezetting van het SER-secretariaat ligt in 2010 3,0 fte lager dan de begroting. Begroot was een formatie van 109,1 fte, de gemiddelde bezetting is uitgekomen op 106,1 fte. De wat lagere bezetting hangt samen met de temporisering van de benodigde bemensing voor de in 2010 ingestelde bedrijfscommissies en de inschakeling van PBO-D voor de uitvoering van de salarisadministratie. Hierdoor valt de bezetting van de afdeling Financien 0,8 fte lager uit.

<u>Afdeling/ directie</u>	<u>gemiddelde bezetting 2010¹</u>	<u>begrote formatie 2010</u>
<i>Algemeen secretariaat</i>	6,50	6,50
<i>Directies</i>		
Economische Zaken	14,40	14,50
Sociale Zaken	14,50	14,40
Bestuurszaken		
- Algemeen	2,50	2,80
- Toezicht en Bestuur	8,50	8,60
- Medezeggenschap en Juridische zaken	6,90	8,60
	<u>17,90</u>	<u>20,00</u>
	46,80	48,90
<i>Stafafdelingen</i>		
Personeel en Organisatie	2,60	2,60
Financiën	5,10	5,90
Communicatie	12,50	12,60
	<u>20,20</u>	<u>21,10</u>
<i>Facilitair Bedrijf</i>		
- Algemeen	2,00	2,00
- Automatisering	3,60	3,60
- Post/Repro/Archief	15,70	15,70
- Civiele Diensten	13,60	13,60
	<u>34,90</u>	<u>34,90</u>
Totaal formatie SER	<u>108,40</u>	<u>111,40</u>
waarvan doorberekend uitvoering WOR	<u>2,25</u>	<u>2,30</u>
Formatie SER exclusief WOR	<u>106,15</u>	<u>109,10</u>
Daarnaast is de SER in formele zin werkgever voor de medewerkers van de Stichting van de Arbeid en de Werkgeversvereniging PBO-sector.		
Stichting van de Arbeid	<u>5,40</u>	<u>4,70</u>
Werkgeversvereniging PBO-sector	<u>1,40</u>	<u>1,40</u>

¹ In de gemiddelde bezetting zijn tijdelijke contracten welke zijn aangegaan vanwege vervanging bij langdurige ziekte niet meegeteld.

2. Personeelskosten

Het SER-secretariaat omvat niet alleen medewerkers werkzaam voor de SER zelf, maar ook medewerkers die werkzaam zijn voor de WOR en voor derden zoals de Stichting van de Arbeid en de Werkgeversvereniging PBO-sector. Voor deze laatsten is de SER in formele zin werkgever, maar niet in materiële zin.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de totale personeelskosten van de SER als werkgever (kolom 'totaal') en het deel daarvan dat wordt doorberekend aan de WOR en de genoemde derden. In de rechter kolom staan de kosten zoals verantwoord in de staat van baten en lasten SER.

	totaal	waarvan doorbelast	SER
2.1 salarissen	7.435.977	678.490	6.757.487
2.2 pensioenpremies	1.534.546	107.730	1.426.816
2.3 wettelijke sociale verzekeringen	789.003	67.484	721.519
2.4 vergoedingen personeel	280.341	22.054	258.287
2.5 overige personeelskosten	459.552	17.065	442.487
	<u>10.499.419</u>	<u>892.823</u>	<u>9.606.596</u>

In de personeelskosten van de SER zijn kosten begrepen van medewerkers die diensten ten behoeve van derden verrichten. De totale opbrengst die hiermee gemoeid is, bedraagt circa 192.000 euro en is verantwoord in de rubriek 'diensten aan derden'.

De vergoedingen van de voorzitter en de algemeen secretaris zijn begrepen in de personeelskosten. De vergoeding van de voorzitter is bij verordening geregeld en is in 1996 afgestemd op het bezoldigingsniveau van de vice-president van de Raad van State. Sindsdien volgt de vergoeding van de voorzitter de salarisontwikkeling van de CAO voor de PBO-sector waartoe de SER behoort. In 2010 bedroeg de vergoeding voor de voorzitter inclusief vakantietoeslag en eindejaarsuitkering 145.000 euro op jaarbasis. In het kader van de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (Wopt) wordt vermeld dat het loon voor de loonheffing van de voorzitter in 2010 217.900 heeft bedragen. Dit bedrag is als volgt vastgesteld:

- bezoldiging zoals hiervoor beschreven	145.000
- compensatiebijdrage pensioen ¹	25.500
- fiscale bijtelling en compensatie voor medegebruik dienstauto voor nevenfuncties	46.100
- overig	1.300
loon voor de loonheffing	<u>217.900</u>

In 2010 is aan geen der medewerkers c.q. overige bestuurders van de SER een salaris of vergoeding uitgekeerd hoger dan de Wopt-norm (193.000 euro in 2010).

¹ Op diens verzoek is voor de voorzitter geen pensioenregeling getroffen. Er wordt dus geen werknemersdeel pensioenpremie ingehouden op de vergoeding en de werkgeversbijdrage pensioenpremie wordt als belastbaar loon uitbetaald.

2.1 Salarissen

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
salarissen	6.588.244	6.626.000	6.448.878
ingeleend op detachingsbasis	156.192	150.000	150.792
ingeleend op uitzendbasis	13.051	55.000	46.350
	<u>6.757.487</u>	<u>6.831.000</u>	<u>6.646.020</u>

De salarissen zijn op 1 april 2010 conform CAO-afspraken verhoogd met 1,4%. Ten tijde van het opstellen van de begroting (medio 2009) is, op grond van de toen geldende verwachtingen van het CPB, uitgegaan van een salarisstijging van 1,5% per 1 januari 2010.

2.2 Pensioenpremies

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
pensioenpremies	1.569.076	1.655.500	1.595.777
extra bijdrage CAO afspraak	357.262	357.000	357.262
VP-premie 55+	14.442	16.000	18.026
afrekening pensioenkosten voorgaande jaren	(1.100)	-	10.333
	<u>1.939.680</u>	<u>2.028.500</u>	<u>1.981.398</u>
af: werknemersdeel	(512.864)	(540.500)	(519.827)
	<u>1.426.816</u>	<u>1.488.000</u>	<u>1.461.571</u>

Voor het SER-personeel geldt de CAO voor de PBO-sector. Deze CAO voorzag tot en met 31 december 2010 in een geïndexeerde middelloonregeling met een pensioenopbouw van 1,9% van de pensioengrondslag. Daarnaast was er een vroegpensioenregeling welke vanaf 1 januari 2006 alleen nog open stond voor medewerkers geboren vóór 1 januari 1950. Voor beide regelingen was een uitvoeringsovereenkomst gesloten met het Pensioenfonds SER en Bedrijfschappen (PSB). PSB is een vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds.

PSB heeft op 31 december 2010 alle bezittingen en verplichtingen overgedragen aan ABP. Voor alle werknemers van SER en Bedrijfschappen geldt vanaf 1 januari 2011 de pensioenregeling van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Evenals andere pensioenfonds heeft PSB de afgelopen jaren te lijden gehad van de financiële crisis, de onvoorzien snelle stijging van de levensverwachting en de historisch lage rente. Daarnaast zijn de toezichtseisen op pensioenfonds toegenomen en leggen de governance-eisen steeds zwaardere claims op de beschikbare menskracht. Deze factoren werken kostenverhogend en zetten druk op premieverhoging en/of versoering van de regeling. Met name kleine pensioenfonds worden door de bestuurlijke lasten en kosten gedwongen uit te kijken naar alternatieven, zoals samengaan met andere fondsen of opgaan in een groter fonds.

Naast deze externe factoren, was er nog iets anders: de pensioenregeling van de PBO-sector is een prima regeling, maar de regeling is relatief duur. Ondanks de hoge premie van 38% gaven de vooruitberekeningen aan dat het niet lukt om de door cao-partners afgesproken indexatie-ambities volledig waar te maken. Uiteindelijk is samen met CAO-partijen besloten om aansluiting te zoeken bij het ABP.

De pensioenpremies zullen daardoor vanaf 2011 structureel circa 400.000 euro minder bedragen dan in 2010.

2.3 Sociale lasten

De sociale lasten vallen circa 14% hoger uit dan begroot. Dit hangt voornamelijk samen met hogere premiepercentages voor de Zorgverzekeringswet, de Sectorpremie werkloosheidswet en de gedifferentieerde WGA-premie. Met ingang van 1 juli 2010 is de SER eigen risicodragers voor de WGA.

2.4 Vergoedingen personeel

Onder de post 'vergoedingen personeel' zijn opgenomen de kosten die voortvloeien uit de secundaire arbeidsvoorwaarden. De specificatie is als volgt:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
reiskosten woon/werk	68.961	63.000	63.277
werkgeversbijdrage bonusspaarregeling	58.808	59.000	58.741
compensatie fiscale bijtelling gebruik dienstauto voorzitter	23.858	22.000	21.651
vergoeding ziektekostenverzekering	41.804	42.500	41.963
werkkleding	17.751	25.000	14.759
jubileum-/afscheidsgroefjes	15.078	21.500	14.509
representatie-/telefoonvergoeding	15.394	15.000	15.158
sportbijdrage	5.998	-	11.317
loonbelasting werknemersspaarregeling	10.635	12.000	11.070
	<u>258.287</u>	<u>260.000</u>	<u>252.445</u>

De dienstauto wordt door de voorzitter tevens gebruikt ten behoeve van nevenfuncties. Dit gebruik wordt door de fiscus bestempeld als privégebruik zodat een bijtelling in acht dient te worden genomen. De voorzitter wordt voor deze bijtelling gecompenseerd.

Als stimulans om te (gaan) sporten en daarmee een gezonde levensstijl te bevorderen wordt aan werknemers met ingang van 2008 een tegemoetkoming van maximaal 50 euro per jaar verstrekt. De uitbetaling van de bijdrage 2008 en 2009 heeft in 2009 plaatsgevonden.

2.5 Overige personeelskosten

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
opleidingskosten	153.713	145.000	114.436
wervingskosten	46.741	50.000	37.989
exploitatie lease-auto voorzitter	64.902	64.000	61.037
arbodienst	29.402	27.500	44.219
bijdrage contactcommissie personeel	19.974	19.500	19.889
dienstreizen en verblijfkosten	21.478	21.000	26.941
bijdrage Stichting Werkgelegenheidsfonds PBO-sector	12.167	11.500	11.975
diversen	94.110	82.500	66.345
	<u>442.487</u>	<u>421.000</u>	<u>382.831</u>

De post opleidingskosten laat een overschrijding van de begroting zien. De belangrijkste reden hiervan is dat de collectieve training van het gehele personeel welke was begroot voor 2009 pas in 2010 heeft plaatsgevonden. De Stichting Werkgelegenheidsfonds PBO-sector subsidieert

op grond van CAO-afspraken de kosten van werkervaringsplaatsen en VMBO-stages in de PBO-sector.

De post diversen omvat onder meer de kosten van bedrijfsmaatschappelijk werk, de bijdrage aan de Werkgeversvereniging PBO-sector, de vakbondsbijdrage, de kosten van personeelsbijeenkomsten en de kosten van de aan werknemers en gepensioneerden verstrekte kerstpakketten.

Deze post is in 2010 incidenteel hoog door onder andere het personeelsfeest ter gelegenheid van het 60 jarig bestaan van de SER alsmede door een relatief groot aantal 'Pensioen-in-zicht'-cursussen welke worden aangeboden aan medewerkers die op korte termijn met (vroeg)pensioen gaan.

3. Huisvestingskosten

3.1 Onderhoudskosten gebouw

Op de post onderhoudskosten gebouw is een onderbesteding gerealiseerd ten opzichte van de begroting. In aanloop naar de renovatie en tijdens de renovatie zelf zijn besparingen gerealiseerd op de reguliere onderhoudscontracten. De omvang van de besparingen is voorzichtig begroot. De omvang van de besparingen is uiteindelijk groter gebleken. Na ommekomst van de garantieperioden op de renovatie zullen met de leveranciers van installaties hernieuwde contracten voor preventief onderhoud worden afgesloten.

3.2 Tijdelijke huisvestingskosten

De kosten welke zijn gemaakt ten behoeve van de heen- en terugverhuizing vanwege de renovatie zijn op deze post geboekt, alsmede de vergaderkosten die voortvloeien uit extern gehouden vergaderingen tijdens de renovatie van het vergadercomplex.

Het totaal van deze kosten wordt via de resultaatbestemming ten laste van de bestemmingsreserve renovatie gebracht.

3.3 Afschrijvingskosten gebouw

De specificatie van de afschrijvingskosten is als volgt:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
Afschrijving pand Bezuidenhoutseweg 60	164.679	165.000	164.679
Afschrijving pand Bezuidenhoutseweg 62	161.292	161.000	161.292
Afschrijving renovatie	160.394	191.000	-
	<u>486.365</u>	<u>517.000</u>	<u>325.971</u>

De hier verantwoorde afschrijvingskosten uit hoofde van de renovatie, hebben betrekking op de bouwkundige elementen alsmede de technische- en electrotechnische installaties en het buitenterrein. Afschrijving vindt voor het grootste deel van de renovatie plaats met ingang van 1 juli 2010. De afschrijvingskosten op de renovatie liggen op een lager niveau dan begroot. Dit komt vooral doordat het totaal van de kosten voor de renovatie sterk is meegevallen en doordat nog niet de gehele aanneemsommen in rekening zijn gebracht. Na ontvangst van de resterende facturen zal ook over deze bedragen worden afgeschreven.

Via de 'resultaatbestemming worden de afschrijvingen in mindering gebracht op het 'Vermogen gebouw'.

4. Bureaunkosten

4.1 Afschrijving en onderhoud inventaris

Onder de post Afschrijving en onderhoud inventaris worden de kosten verantwoord welke verband houden met afschrijving op de inventaris, kleine aanschaffingen inventaris en kunst, verzekeringen en onderhoud.

De afschrijvingskosten omvatten tevens de afschrijvingen op het meubilair en de kleinere installaties welke zijn aangeschaft in het kader van de renovatie 2010.

4.2 ICT

Specificatie:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
afschrijvingskosten	168.683	183.000	158.495
onderhoudskosten en licenties	249.981	170.000	176.080
projectondersteuning automatisering	68.437	25.000	36.564
telefoniekosten	61.657	65.000	65.909
internetverbindingen/firewall	50.451	51.000	50.578
doorberekende kosten automatisering	(28.112)	(12.000)	(27.513)
	<u>571.097</u>	<u>482.000</u>	<u>460.113</u>

In de begroting 2010 was nog sprake van twee afzonderlijke rubrieken voor ICT, namelijk automatisering enerzijds en telecommunicatie/internet anderzijds. De scheidslijn tussen beide is in 2010 steeds meer komen te vervallen, zeker met de komst van VOIP (Voice over internet protocol). De werkzaamheden op het gebied van telefonie en internet werden al enige tijd uitgevoerd door de afdeling Automatisering van de SER waardoor met ingang van de jaarrekening 2010 is gekozen voor samenvoeging van beide posten tot de rubriek ICT. De vergelijkende cijfers en de begrotingsbedragen zijn dienovereenkomstig aangepast.

Tegelijk met de renovatie is de gehele automatiserings-infrastructuur vervangen. Het zeven jaar oude pc-netwerk was aan vervanging toe. In plaats van het werken met desktops is overgestapt op energiezuinige thin clients, waarmee de software en bestanden vanaf elke werkplek binnen de SER benaderbaar zijn via een Citrix-verbinding. Via dezelfde technologie kan nu ook veel eenvoudiger vanuit huis gewerkt worden. De overgang naar de nieuwe omgeving is op projectbasis uitgevoerd door een extern bureau.

De afschrijvingskosten omvatten de afschrijvingen op hardware, software en de telefooncentrale. Door de investeringen in nieuwe VOIP-technologie is de oude telefooncentrale vervroegd afgeschreven. De hiermee gemoede kosten van circa 40.000 euro zijn eveneens verantwoord onder de afschrijvingskosten.

De post afschrijvingskosten valt lager uit dan begroot. Dat komt doordat bij het opstellen van de begroting 2010 nog niet precies bekend was hoe de kostenstructuur (activeren en jaarlijks afschrijven versus jaarlijkse licentiekosten) van de nieuwe automatiseringsomgeving er uit zou zien. Daardoor zijn alle kosten voor begrotingsdoeleinden aangemerkt als investering, en zijn de daarop berekende jaarlijkse kosten aangemerkt als afschrijvingskosten. Na uitvoering van het project zijn de individuele posten opnieuw beoordeeld en zijn een aantal posten bestempeld als 'licentie' of 'onderhoudscontract'.

De post 'onderhoudskosten en licenties' laat een overschrijding van de begroting zien. Voor een deel wordt deze overschrijding verklaard door wat hiervoor reeds is beschreven. Voor een ander deel wordt de overschrijding verklaard doordat een aantal licenties al is ingegaan in januari 2010, het moment dat het externe bureau is gestart met het bouwen van de nieuwe

omgeving. In de begroting is er van uitgegaan dat pas vanaf 1 juli 2010 licentiekosten betaald zouden moeten worden. Daarnaast konden enkele overeenkomsten pas tegen het einde van het jaar 2010 worden opgezegd. Voor een deel hebben de hogere licentie- en onderhoudskosten een permanent karakter. In de begroting 2011 is hiermee rekening gehouden.

Ook de post projectondersteuning automatisering laat een overschrijding van de begroting zien. Dit hangt vooral samen met de extra begeleiding van de afdeling ICT na de overstap naar de nieuwe omgeving. Deze extra begeleiding werd enerzijds ingegeven door tijdelijke problemen na de overgang, anderzijds doordat de complexiteit van de nieuwe ICT-omgeving noodzaakt tot meer externe inhuur dan voorheen.

De aftrekpost (doorberekende kosten) omvat de bijdrage van de uitvoering WOR en de Stichting van de Arbeid voor hun aandeel in de kosten van het netwerk en de pc's. Toerekening vindt plaats aan de hand van het aantal in gebruik zijnde pc's. Bij het opstellen van de begroting 2010 werd er nog van uit gegaan dat de doorbelasting van automatiseringskosten aan de Stichting van de Arbeid zou worden inbegrepen in de algemene dienstverlening. Uiteindelijk is de keuze gemaakt om alleen de personele kosten te betrekken in de dienstverlening en de materiële automatiseringskosten separaat in rekening te brengen.

4.5 Overige bureaunkosten

Onder de post overige bureaunkosten zijn opgenomen de exploitatiekosten van de dienstauto (bestelauto), de kosten van salarisverwerking, bank- en girokosten en de verstrekking van koffie en thee aan het personeel.

5. Kosten communicatie en documentatie

De specificatie van de kosten is als volgt:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
documentatiekosten	153.177	156.000	135.900
publicaties	171.302	179.000	180.200
onderhoud en hosting website SER	42.957	52.000	31.063
herziening huisstijl	6.272	20.000	40.013
externe communicatie-activiteiten	63.303	79.000	64.159
	<u>437.011</u>	<u>486.000</u>	<u>451.335</u>

In de post publicaties zijn begrepen kosten welke door derden in rekening worden gebracht voor publicaties als het SER-bulletin, brochures en adviezen. Te denken valt aan kosten van externe coördinatie en eindredactie van het SER-magazine, free-lance journalisten, fotografen, externe drukkosten en vertalingen. Deze post is lager dan in 2009 doordat het jaarlijkse aantal uitgaven van het SER-magazine met één is teruggebracht.

De intern gemaakte kosten ten behoeve van publicaties zijn begrepen onder de post Drukwerk/kantoorbehoeften onder de bureaunkosten.

De herziening van de huisstijl is vrijwel geheel afgerond in 2009. Derhalve zijn bijna geen kosten meer ten laste van deze post gebracht in 2010.

6. Representatie en internationale contacten

In de post Representatie en internationale contacten zijn begrepen de diverse representatiekosten van het secretariaat en het dagelijks bestuur, de contributie aan de internationale vereniging van Sociaal-Economische Raden en de kosten van buitenlandse dienststreizen met een representatief karakter.

De kosten van een kroonledenbijeenkomst in Rotterdam zijn eveneens onder deze post verantwoord.

7. Diensten door derden

7.2 Vergoeding Kamers van Koophandel voor inningskosten

De vergoeding aan de Kamers van Koophandel voor de inning van de SER-heffing wordt telkens voor drie jaar vastgesteld. Voor de jaren 2008 tot en met 2010 is de vergoeding vastgesteld op € 18,35 per 100 dossiers. De inningskosten bedragen 2,9% van de heffingsopbrengst.

7.3 Adviezen en diensten derden

Onder de post adviezen en diensten derden zijn kosten ad. 103.000 euro opgenomen welke zijn gemaakt in het kader van de digitale beschikbaarstelling en het gebruikersvriendelijker maken van de 'Leidraad Veilig werken met stoffen op de werkplek'. Voor een deel van de kosten van dit project heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een subsidie toegezegd. Deze kosten zijn terug te vinden in de balans, onder de post Overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten.

In de post adviezen en diensten derden zijn daarnaast kosten opgenomen inzake externe advisering omtrent inkoop, personeelsbeleid, administratieve organisatie, automatisering en huisvesting, voorzover deze niet zijn begrepen in de projectbegroting van de renovatie.

7.4 Uitbesteed onderzoek

Het verantwoorde bedrag heeft enerzijds betrekking op het tweede deel van het onderzoek dat is verricht door het Onderzoeksinstituut Geschiedenis en Cultuur van de Universiteit Utrecht ten behoeve van het zestigjarig bestaan van de SER, anderzijds op de eerste fase van een uitbesteed onderzoek in het kader van internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen.

8. Subsidies

Binnen het kader van zijn taakopdracht op grond van de Wet op de Bedrijfsorganisatie kan de SER besluiten tot financiering of medefinanciering van bepaalde activiteiten of organisaties. De SER verstrekt subsidies aan de Stichting van de Arbeid, de provinciale advies- en overlegorganen en de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarnaast verstrekt de SER, uit hoofde van zijn taak als medeuitvoerder van de Wet op de ondernemingsraden, subsidie aan de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO) ten behoeve van scholing en vorming van ondernemingsraadsleden. De subsidie aan het GBIO wordt afzonderlijk verantwoord onder de Uitvoering Wor. Op subsidieverstrekingen van de SER is het Subsidiebesluit SER van 19 december 2003 van toepassing.

8.1 Stichting van de Arbeid

Gezien de onderlinge verbondenheid en taakverdeling heeft de SER vanaf zijn oprichting bijgedragen in de financiering van de Stichting van de Arbeid. Op basis van afspraken tussen de besturen van de SER en de Stichting van de Arbeid financiert de SER 75% van het exploitatietekort van de Stichting van de Arbeid. De begroting en de rekening van de Stichting van de Arbeid worden jaarlijks aan de SER voorgelegd.

In 2009 zijn de afspraken tussen de besturen van de SER en de Stichting van de Arbeid herzien. De tarieven voor dienstverlening zijn in het begin van 2010 nader (en lager) vastgesteld. Zie voor een toelichting hierop ook bladzijde 34 van dit financiële jaarverslag. Hierdoor vallen de totale lasten van de Stichting lager uit, waarmee ook de subsidie van de SER op een lager niveau komt te liggen.

8.2 Provinciale advies- en overlegorganen

Er zijn in Nederland acht provinciale overleg- en adviesorganen op sociaal-economische terrein. De raden zijn overwegend samengesteld uit vertegenwoordigers van ondernemers- en werknemersorganisaties. Ze worden gefinancierd uit bijdragen van de SER en/of de provincies en/of Kamers van Koophandel. In het kader van de subsidiërelatie tussen de SER en de provinciale overleg- en adviesorganen vindt tweejaarlijks een evaluatie plaats. De bijdrage aan de provinciale advies- en overlegorganen is voor de periode 2009 tot en met 2011 vastgesteld op 50% van de exploitatiekosten met een maximum van 45.533 euro per orgaan.

provincie/ regio	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
Noord Nederland	136.600	91.000	91.066
Overijssel	45.533	46.000	45.533
Gelderland	45.533	45.500	45.533
Noord-Brabant	45.533	45.500	45.533
Utrecht	33.918	45.500	30.084
Noord-Holland	-	10.000	3.600
Flevoland	40.670	45.500	45.533
Zeeland	10.314	20.000	245
	<u>358.101</u>	<u>349.000</u>	<u>307.127</u>

Na samenvoeging van de provinciale overlegorganen van Groningen, Friesland en Drenthe werd aan Noord Nederland maximaal twee maal het reguliere subsidiebedrag toegekend. In 2010 is de maximale hoogte van de subsidie herzien en is deze vastgesteld op maximaal twee en een half maal de reguliere subsidie. Daarnaast kan een aanvullend beroep gedaan worden op subsidie van de SER voor projectmatige activiteiten voor maximaal een half maal de reguliere subsidie.

De toegekende subsidie aan SER Zeeland en SER Utrecht over 2009 is op een lager niveau vastgesteld dan waarop is gerekend bij het opstellen van de jaarrekening over 2009. Derhalve valt het teveel gereserveerde bedrag in 2010 vrij. De verwachte doorstart van het orgaan Noord-Holland in 2010 is uitgebleven.

8.3 Stichting voor de Jaarverslaggeving

In de wettelijke regeling voor jaarrekeningen is de eis gesteld dat de jaarrekening moet voldoen aan normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd. Omdat bedoelde normen niet een statisch geheel zijn, was er behoefte aan een platform voor advies en overleg met alle betrokken partijen. Tot 1981 werd hierin voorzien door middel van

een tripartiete overleg op privaatrechtelijke basis. In 1981 is de Stichting voor de Jaarverslaggeving opgericht door het VNO, het NCW, de FNV, het CNV en de Orde Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA). De Stichting voor de Jaarverslaggeving heeft ten doel de kwaliteit van de externe verslaggeving, in het bijzonder de jaarrekening, te bevorderen. Zij tracht dit doel te bereiken door onder meer het opstellen en publiceren van "Richtlijnen voor de jaarverslaggeving".

De SER financiert 7/12e deel van het exploitatietekort van de Stichting voor de Jaarverslaggeving. Het Koninklijk NIVRA, de NOVAA en Eumedion nemen het resterende deel van het exploitatietekort voor hun rekening. De begroting en rekening worden jaarlijks aan de SER voorgelegd.

De subsidie aan de Stichting voor de Jaarverslaggeving blijft achter bij de begroting doordat de eigen inkomsten van de Stichting, in de vorm van auteursrechtvergoedingen op de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, hoger zijn uitgevallen dan begroot. Daarnaast is de bezetting van secretariaat kleiner in omvang dan begroot. Hierdoor is het negatieve exploitatiesaldo kleiner dan begroot.

8.4 De Burcht

Het dagelijks bestuur van de SER heeft in zijn vergadering van 21 november 2005 besloten aan de stichting De Burcht een tijdelijke meerjarige subsidie te verlenen ten behoeve van de opzet, ontwikkeling en realisatie van een marketing-, sponsoring- en fondsenwervingsbeleid, waarmee De Burcht beoogt stapsgewijs in zijn eigen financieringsbehoefte te voorzien zonder verdere subsidiëring ten laste van de SER.

Het bestuur van de stichting De Burcht heeft eind februari 2010 laten weten dat het zijn plannen heeft moeten herzien. In verband hiermee werd afgezien van de voor 2010 voorziene subsidie en is helft van de in 2009 toegekende subsidie terugbetaald.

9. Jubileumkosten

In 2010 bestond de SER 60 jaar. De festiviteiten rond dit jubileum zijn onder andere gevierd middels een congres op 25 november. Bij deze gelegenheid is het jubileumboek gepresenteerd.

De kosten welke gemaakt zijn ten behoeve van het jubileum zijn als volgt te specificeren:

	rekening 2010	begroting 2010
Productie- en drukkosten jubileumboek	54.406	50.000
Interviews jubileumboek	18.574	20.000
Informatieve DVD (coproductie met Teleac)	40.000	40.000
Jubileumcongres	29.513	25.000
Cartoontentoonstelling '60 jaar polder in prenten'	5.170	20.000
	147.663	155.000

4 RESULTAATBESTEMMING

Via de resultaatbestemming worden de afschrijvingslasten ad 486.000 euro op het gebouw in mindering gebracht op het vastgelegd vermogen, wordt 177.000 euro onttrokken aan de bestemmingsreserve renovatie, renovatie en wordt 310.000 euro onttrokken aan de bestemmingsreserve pensioenen. Het resulterend negatief saldo wordt onttrokken aan het overig vermogen.

2.7 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN UITVOERING WET ONDERNEMINGSRADEN

1 BATEN

1. Heffingen

De WOR-heffingen worden opgelegd door de Belastingdienst en maandelijks aan de SER afgedragen. De specificatie van de heffingen over het lopend jaar en voorgaande jaren is als volgt:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
<i>Heffingstarief</i>	<i>0,010%</i>	<i>0,010%</i>	<i>0,012%</i>
heffingen lopend jaar	15.143.657	14.800.000	17.942.704
afrekening heffingen voorgaande jaren	328.676	-	116.165
finale afrekening heffingen UWV	74.004	-	-
	<u>15.546.337</u>	<u>14.800.000</u>	<u>18.058.869</u>

Heffingen lopend jaar

De post heffingen lopend jaar omvat alle heffingsaanslagen en verminderingen welke door de Belastingdienst in 2010 zijn opgelegd met betrekking tot het heffingsjaar 2010. Het gaat hier om circa 22.500 aanslagen, waarmee in totaal 14,6 miljoen euro is gemoeid. In 2011 zullen door de Belastingdienst nog circa 1.100 aanslagen worden opgelegd die betrekking hebben op het heffingsjaar 2010. Hiervoor is een transitorische post van 525.000 euro opgenomen, welke eveneens is begrepen in de post 'heffingen lopend jaar'. Voor een deel betreft dit ondernemingen waarvoor de SER pas eind 2010 of begin 2011 de heffingsplicht per 2010 heeft vastgesteld. Voor een ander deel betreft dit de '*werkvoorraad nog op te leggen aanslagen*' van de Belastingdienst.

Afrekening heffingen voorgaande jaren

De post 'Afrekening heffingen voorgaande jaren' betreft bedragen die de Belastingdienst in 2010 heeft opgelegd over de heffingsjaren 2009 en eerder. In de jaarrekening 2009 was voor deze heffingen een transitorische post opgenomen van 1.470.000 euro, de realisatie is uitgekomen op 1.798.000 euro.

Finale afrekening heffingen UWV

De inning van de WOR-heffingen werd tot en met 2005 verzorgd door het UWV. Ook in latere jaren zijn door het UWV nog heffingen opgelegd die betrekking hadden op het jaar 2005 of eerder. De definitieve afrekening van deze heffingen heeft in 2010 plaatsgevonden.

Algemeen

De realisatie van de heffingen in 2010 valt hoger uit dan begroot. Dit vindt zijn oorsprong in de hogere afrekening van de heffing voorgaande jaren; deze grotere heffingsopbrengst werkt door naar de heffing in latere jaren.

Omtrent de in 2010 opgelegde WOR-heffingen heeft de Belastingdienst een separate rapportage op detailniveau uitgebracht. Jaarlijks brengt de Belastingdienst een beheersverslag uit, waarin zij rapporteert over al haar activiteiten. De interne accountantsdienst van het Ministerie van Financiën heeft het beheersverslag van de Belastingdienst gecertificeerd voor interne doeleinden. Deze accountantsverklaring heeft de SER ontvangen.

2. Interest

De specificatie is als volgt:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
interestbaten	184.254	200.000	396.281
koersresultaat op obligaties	69.783	-	55.284
	<u>254.037</u>	<u>200.000</u>	<u>451.565</u>

De interestbaten vallen in 2010 15.000 euro lager uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat op het saldo Schatkistbankieren een zeer lage rentevergoeding wordt verstrekt. Deze vergoeding is gelijk aan het EONIA-tarief. Bij het opstellen van de begroting is er van uitgegaan dat nog een hoger bedrag aan deposito's bij de ING-bank zou kunnen worden aangehouden. Door invoering van Schatkistbankieren zijn de deposito's in de loop van 2010 afgebouwd.

Het restant van de perpetuele obligaties van de ING is in 2010 verkocht. Hierbij is een positief koersverschil ontstaan. Dit koersresultaat is verantwoord onder de post interest.

2 LASTEN

1. Subsidie Stichting GBIO

De Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO) verstrekt op aanvraag bijdragen aan ondernemingsraden voor het volgen van relevante cursussen. Deze cursusbijdragen alsmede de bureaunkosten van het GBIO worden onder aftrek van de eigen interestbaten van het GBIO gesubsidieerd door de SER op grond van artikel 46b van de Wet op de ondernemingsraden. Deze subsidieverstreking vindt plaats ten laste van de onderhavige Uitvoering Wet Ondernemingsraden. Voor nadere informatie over de cursusbijdragen wordt verwezen naar de jaarrekening 2010 van het GBIO, die als bijlage is opgenomen.

De specificatie is als volgt:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
cursusbijdragen lopend jaar	19.850.735	22.750.000	20.238.251
afrekening cursusbijdragen voorgaande jaren	(58.380)	-	33.146
bureaunkosten	1.214.020	1.140.000	1.261.160
interestbaten GBIO	(4.559)	(10.000)	(9.631)
	<u>21.001.816</u>	<u>23.880.000</u>	<u>21.522.926</u>

In 2010 is het aantal cursussen gestegen waarvoor het GBIO een bijdrag heeft verstrekt. De cursussen hadden echter een kortere gemiddelde duur, waardoor het aantal cursusdagdelen is gedaald. De cursusbijdragen van het GBIO zijn gebaseerd op het aantal cursusdagdelen.

2. Uitvoeringskosten

2.1 Uitvoeringskosten SER

De uitvoeringskosten hebben betrekking op de opbouw en het onderhoud van het bestand van bijdrageplichtige ondernemers, voorbereiding en coördinatie van de inning van de WOR-heffing door de Belastingdienst, de behandeling van bezwaarschriften en het voeren van de financiële administratie.

De specificatie is als volgt:

	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
personeelskosten wetsuitvoering	152.403	154.000	180.211
algemene dienstverlening	25.000	24.500	24.000
administratieve ondersteuning	15.500	21.500	20.000
automatiseringskosten	40.159	27.000	30.989
overige kosten	26.687	27.000	30.713
	<u>259.749</u>	<u>254.000</u>	<u>285.913</u>

De doorberekende administratieve ondersteuning valt lager uit dan begroot. De overgang van de inning van de heffingen naar de belastingdienst heeft na verloop van tijd een gunstig effect gehad op de werkzaamheden van de afdeling Financiën van de SER, waardoor de in rekening te brengen kosten voor administratieve ondersteuning lager uitvallen.

De door de SER doorbelaste kosten voor het aandeel in de kosten van het netwerk, hardware, software en dergelijke worden bepaald op basis van het aantal in gebruik zijnde pc's. De automatiseringskosten laten een overschrijding van de begroting zien. Dit heeft te maken met de afschrijvingskosten op de vernieuwde WOR-applicatie. Aanvankelijk was de afschrijvings-termijn gesteld op vijf jaar, maar in het licht van de discussie rond toekomst van de WOR-heffing in zijn huidige vorm is de afschrijvingstermijn korter gesteld, op drie jaar. Hierdoor vallen de afschrijvingslasten hoger uit dan begroot.

2.2 Uitvoeringskosten Belastingdienst

De Belastingdienst brengt kosten in rekening voor het innen van de WOR-heffingen. Per opgelegde aanslag wordt een bedrag in rekening gebracht dat jaarlijks wordt aangepast aan de ontwikkeling van het consumentenprijsindexcijfer.

3 SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Voor 2010 is bewust een exploitatietekort begroot, net als in 2009. Dit begrote tekort was nodig om het vermogenoverschot af te bouwen, conform het door het dagelijks bestuur vastgestelde vermogensbeleid.

Het negatieve saldo van baten en lasten ad. 5,8 miljoen euro wordt onttrokken aan het vermogen dat voor de Uitvoering Wet Ondernemingsraden wordt aangehouden. Na onttrekking van het negatieve resultaat bedraagt dit vermogen 12,0 miljoen euro. Dit komt overeen met 51% van de jaarlasten welke voor 2011 worden verwacht. De SER heeft met het Ministerie van Financiën afspraken gemaakt over 'schatkistbankieren'. Dit betekent dat de aanwezige WOR-reserve kan worden afgebouwd tot circa 10% van de jaarlasten. Dit kan worden bereikt door de komende jaren negatieve exploitatiesaldi te begroten. Het tarief van de heffing is om die reden in 2011 opnieuw beneden het kostendekkende niveau vastgesteld op 0,010% van het fiscale loon.

3. OVERIGE GEGEVENS

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Bestemming saldi van baten en lasten 2009

Het saldo van de baten en lasten van de SER en de uitvoering Wor is bestemd zoals in de jaarrekening 2009 is voorgesteld.

Het dagelijks bestuur heeft de concept jaarrekening in zijn vergadering van 19 maart 2010 vastgesteld en vervolgens aangeboden aan de raad. De raad heeft in zijn vergadering van 21 mei 2010 de jaarrekening vastgesteld.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft op 2 juli 2010 ingestemd met de jaarrekening 2009.

3.2 Accountantsverklaring

Ernst & Young Accountants LLP zal naar verwachting een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2010 afgeven. Deze is op het moment van vermenigvuldigen van dit financieel jaarverslag nog niet beschikbaar; gewacht wordt op de definitieve versie van het beheersverslag van de Belastingdienst dat in de tweede helft van maart zal worden uitgebracht.

4. BESLUITEN EN VERORDENING

4.1 Besluit baten en lasten 2010

Besluit van de Sociaal-Economische Raad van ..., tot vaststelling van de staat van baten en lasten over 2010

De Sociaal-Economische Raad;

Gelet op artikel 52, derde lid van de Wet op de bedrijfsorganisatie;

Artikel 1

A. SER

A.1 Baten

1. Heffingen	12.093.672
2. Diensten aan derden	369.491
3. Vergoeding opgedragen taken	40.500
4. Overige baten	773.490
	<u>13.277.153</u>

A.2 Lasten

1. Vergaderingen raad en commissies	757.295
2. Personeelskosten	9.606.596
3. Huisvestingskosten	1.583.952
4. Bureaukosten	1.232.908
5. Kosten communicatie en documentatie	437.011
6. Representatie en internationale contacten	127.926
7. Diensten door derden	638.105
8. Subsidies	1.477.510
9. Jubileumkosten	147.663
	<u>16.008.966</u>

A.3 Saldo van baten en lasten

nadelig saldo (2.731.813)

A.4 Resultaatbestemming

1. Onttrekking aan bestemmingsreserve renovatie	(176.553)
2. Onttrekking aan bestemmingsreserve CAO-afspraken tijdelijke extra pensioenpremie	(310.098)
3. Onttrekking aan vermogen gebouw	(486.365)
4. Onttrekking aan overig vermogen	(1.758.797)
	<u>(2.731.813)</u>

Artikel 2

B. UITVOERING WET ONDERNEMINGSRADEN

B.1 Baten

1. Heffingen	15.546.337
2. Interest	254.037
	<u>15.800.374</u>

B.2 Lasten

1. Subsidie Stichting GBIO	21.001.816
2. Uitvoeringskosten	631.274
	<u>21.633.090</u>

B.3 Saldo van baten en lasten

nadelig saldo	<u>(5.832.716)</u>
---------------	--------------------

Artikel 3

Dit besluit wordt aangehaald als Besluit baten en lasten 2010

Den Haag, ...

voorzitter

algemeen secretaris

4.2 Besluit instemming jaarrekening 2010 van de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO)

Besluit van de Sociaal-Economische Raad van ..., houdende instemming met de jaarrekening 2010 van de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO).

De Sociaal-Economische Raad;

Besluit:

Artikel 1

Ingestemd wordt met de in de titel van dit besluit vermelde jaarrekening.

Artikel 2

Dit besluit wordt aangehaald als Besluit instemming jaarrekening 2010 van de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO).

Den Haag, ...

voorzitter

algemeen secretaris

4.3 Toelichting bij het besluit instemming met de jaarrekening 2010 van de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO)

In de Wet op de ondernemingsraden (WOR) is opgenomen hoofdstuk VII-A getiteld Heffingen ter bevordering van de scholing en vorming van ondernemingsraadsleden. Dit hoofdstuk regelt onder meer dat de raad onder bepaalde voorwaarden subsidie kan verstrekken aan rechtspersonen die zich ten doel stellen de werkzaamheden van andere rechtspersonen op het gebied van scholing en vorming van ondernemingsraadsleden te begeleiden en te ondersteunen. In dit verband is de rechtspersoon de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO) te Utrecht.

Het stellen van voorwaarden impliceert het uitoefenen van toezicht. Eén van de elementen van toezicht is genoemd in artikel 46b, tweede lid, letter a WOR: aan de subsidietoekenning is de verplichting verbonden dat de betrokken rechtspersoon in ieder geval jaarlijks een begroting en een rekening opstelt en ter instemming aan de raad voorlegt.

Den Haag, ...

voorzitter

algemeen secretaris

4.4 Verordening wijziging van de Verordening begroting baten en lasten voor 2010

Verordening van de Sociaal-Economische Raad van ..., houdende wijziging van zijn Verordening tot vaststelling van de begroting der baten en lasten 2010

De Sociaal-Economische Raad;

Gelet op artikel 47 van de Wet op de bedrijfsorganisatie;

Artikel I

Met inachtneming van het bepaalde in artikel I van deze verordening wordt artikel 1 van 's raads verordening van 18 december 2009 (VoBo, 31 december 2009, nr. 89, RE 8) tot vaststelling van de begroting van baten en lasten 2010 als volgt gewijzigd:

onder het hoofd lasten van de SER:

de rubriek 4. bureaunkosten te worden verhoogd met	86.908
de rubriek 6. representatie en internationale contacten te worden verhoogd met	12.926

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2010.

Den Haag, ...

voorzitter

algemeen secretaris

BIJLAGEN

CONCEPT DD 15 FEBRUARI 2011

JAARREKENING 2010
STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING
te
AMSTERDAM

Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel: 41201887

BALANS PER 31 DECEMBER

	2010	2009		2010	2009
	EUR	EUR		EUR	EUR
ACTIVA			PASSIVA		
Vorderingen (1)	202.196	200.433	Eigen vermogen (3)	37.693	37.693
Liquide middelen (2)	92.810	81.050	Kortlopende schulden (4)	257.313	243.790
	<u>295.006</u>	<u>281.483</u>		<u>295.006</u>	<u>281.483</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<i>2010 Werkelijk</i>	<i>2010 Begroting</i>	<i>2009 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Baten			
Exploitatiesubsidies (5)	350.959	447.000	372.139
Subsidie Standard Business Reporting (6)	18.000	-	30.222
Auteursrechtvergoedingen (7)	337.683	290.000	323.199
Vergoeding IASCF (8)	-	-	10.000
Financiële baten (9)	1.534	1.000	1.677
Totaal baten	<u>708.176</u>	<u>738.000</u>	<u>737.237</u>
Lasten			
Secretariaat (10)	297.385	320.000	332.359
Projecten jaarverslaggeving (11)	90.000	90.000	90.341
Participatie in internationale projecten (12)	12.346	10.000	8.952
Presentiegelden (13)	240.256	270.000	268.173
Overige lasten (14)	68.189	48.000	37.412
Totaal lasten	<u>708.176</u>	<u>738.000</u>	<u>737.237</u>
Saldo van baten en lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

TOELICHTING

Activiteiten

De Stichting voor de Jaarverslaggeving heeft als doel de kwaliteit van de externe financiële verslaggeving, in het bijzonder de jaarrekening, door rechtspersonen en andere organisaties binnen Nederland te bevorderen. Dit wordt gerealiseerd door het publiceren van 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving', RJ-Uitingen en door het gevraagd en ongevraagd adviseren van de overheid en andere regelgevende instanties, zoals de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). Aan deze doelstelling wordt invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen van Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2010) van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De aanpassing in de Richtlijn 640 in 2010 betreft het definitief worden van een aantal alinea's die betrekking hebben op de beoordeling of er sprake is van een groepsrelatie in situaties dat er geen relatie bestaat via aandelenbezit. Deze aanpassingen hebben geen effect op de jaarrekening 2010 gehad.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans op 31 december

ACTIVA

(1) Vorderingen

	2010 EUR	2009 EUR
Auteursrechtvergoedingen van Kluwer	201.717	196.694
Vordering op de NOvAA*	-	1.012
Vordering op Eumedion*	-	1.012
Rente bankrekeningen	479	1.715
	<u>202.196</u>	<u>200.433</u>

* Voor een specificatie van deze posten, zie onder de overige schulden

Alle vorderingen hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Balans op 31 december

(2) Liquide middelen

	2010 EUR	2009 EUR
ABN-AMRO rekening-courant	606	181
ABN-AMRO spaarrekening	89.575	78.300
Roparco	2.629	2.569
	<u>92.810</u>	<u>81.050</u>

TOELICHTING

PASSIVA

(3) Eigen vermogen

De specificatie van het eigen vermogen luidt als volgt:

Algemene reserve	37.693	37.693
	<hr/>	<hr/>
	<u>37.693</u>	<u>37.693</u>

Het eigen vermogen bestaat vanaf 2008 uit een algemene reserve.

De algemene reserve kan vrij worden aangewend ten behoeve van de doelstelling van de Stichting.

2010	2009
<i>EUR</i>	<i>EUR</i>

(4) Kortlopende schulden

De specificatie van de kortlopende schulden luidt als volgt:

Verschuldigd aan de SER	45.275	7.920
Verschuldigd aan de NOVAA	5.753	-
Verschuldigd aan Eumedion	5.753	-
Verschuldigd aan het Koninklijk NIVRA	45.368	139.973
Participatie internationale projecten	2.517	-
Presentiegelden	55.234	50.135
Projectkosten	87.566	39.328
Accountantskosten	4.284	4.000
Drukkosten	226	306
Diverse te betalen kosten	5.337	2.128
	<hr/>	<hr/>
	<u>257.313</u>	<u>243.790</u>

TOELICHTING

Balans op 31 december

	2010 EUR	2009 EUR
<i>Verschuldigd aan de SER</i>		
Het exploitatiesaldo wordt voor 7/12-deel gedragen door de SER.		
Het verloop van de post was als volgt:		
Saldo op 1 januari	7.920	47.764
Voorschotten en verrekeningen	242.080	177.236
Bijdrage in het exploitatiesaldo	204.725-	217.080-
Saldo op 31 december	<u>45.275</u>	<u>7.920</u>
<i>Verschuldigd aan de NOvAA</i>		
Het exploitatiesaldo wordt voor 1/12-deel gedragen door de NOvAA		
Het verloop van de post was als volgt:		
Saldo op 1 januari	1.012-	3.966
Voorschotten en verrekeningen	36.012	26.034
Bijdrage in het exploitatiesaldo	29.247-	31.012-
Saldo op 31 december	<u>5.753</u>	<u>1.012-</u>
<i>Verschuldigd aan Eumedion</i>		
Het exploitatiesaldo wordt voor 1/12-deel gedragen door Eumedion		
Het verloop van de post was als volgt:		
Saldo op 1 januari	1.012-	3.966
Voorschotten en verrekeningen	36.012	26.034
Bijdrage in het exploitatiesaldo	29.247-	31.012-
Saldo op 31 december	<u>5.753</u>	<u>1.012-</u>
<i>Verschuldigd aan het Koninklijk NIVRA</i>		
Het exploitatiesaldo wordt voor 3/12-deel gedragen door het Koninklijk NIVRA.		
Het verloop van de post was als volgt:		
Saldo op 1 januari	139.973	124.403
Voorschotten en verrekeningen	6.865-	108.605
Bijdrage in het exploitatiesaldo	87.740-	93.035-
Saldo op 31 december	<u>45.368</u>	<u>139.973</u>

TOELICHTING**Staat van baten en lasten****BATEN****(5) Exploitatiesubsidie**

Het exploitatieresultaat wordt in 2010, evenals in 2009, gedragen voor 7/12-deel door de SER, voor 3/12-deel door het Koninklijk NIVRA, voor 1/12-deel door de NOvAA en voor 1/12-deel door Eumedion. Het exploitatiesaldo wordt daarbij gedefinieerd als het saldo van de baten en lasten (exclusief de exploitatiesubsidie zelf), plus toevoegingen aan de reserves.

De exploitatiesubsidie is als volgt berekend:

	<i>2010 Werkelijk EUR</i>	<i>2010 Begroting EUR</i>	<i>2009 Werkelijk EUR</i>
Lasten	708.176	738.000	737.237
Baten (exclusief exploitatiesubsidies)	357.217-	291.000-	365.098-
Grondslag voor exploitatiesubsidie	<u>350.959</u>	<u>447.000</u>	<u>372.139</u>
Bijdrage SER (7/12)	204.725	260.750	217.080
Bijdrage Koninklijk NIVRA (3/12)	87.740	111.750	93.035
Bijdrage Eumedion (1/12)	29.247	37.250	31.012
Bijdrage NOvAA (1/12)	29.247	37.250	31.012
Exploitatiesubsidie	<u>350.959</u>	<u>447.000</u>	<u>372.139</u>

De exploitatiesubsidie 2010 is nog niet formeel goedgekeurd door de subsidieverleners. Dit is wel het geval ten aanzien van de subsidie 2009 en de begrote subsidie voor 2010.

(6) Subsidie Standard Business Reporting

Deze subsidie betreft een bedrag ten behoeve van de inzet van de RJ aan het Standard Business Reporting Project (voorheen Nederlands Taxonomie Project).

(7) Auteursrechtvergoedingen

De auteursrechtvergoeding met betrekking tot de vastbladige Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en andere uitgaven bedraagt vanaf juli 2008 contractueel 32,5% van de netto-omzet (in voorgaande jaren tot juli 2008: 20%).

TOELICHTING**Staat van baten en lasten**

De specificatie van de auteursrechtvergoedingen naar soort uitgave luidt als volgt:

	<i>2010</i> <i>Werkelijk</i> <i>EUR</i>	<i>2010</i> <i>Begroting</i> <i>EUR</i>	<i>2009</i> <i>Werkelijk</i> <i>EUR</i>
Vastbladige versie	111.988		139.869
Elektronische versie	149.639		119.222
Tussentijdse publicaties	-		-
Checkmate (incl. elektronische versie Richtlijnen)	3.473		6.397
Richtlijnen voor kleine rechtspersonen (vastbladig & elektronisch)	56.618		51.206
Reprorecht	15.965		6.505
	<u>337.683</u>	<u>290.000</u>	<u>323.199</u>

(8) Vergoeding IASCF

Dit betreft een eenmalige vergoeding van het IASCF in 2009 voor de bijdrage van de RJ aan de Nederlandse vertaling van IFRS.

(9) Financiële baten

Dit betreft renteopbrengsten op aangehouden saldi op bankrekeningen.

LASTEN**(10) Secretariaat**

Betreft de met het Koninklijk NIVRA verrekenende kosten van de vaktechnisch projectleider (0,8 fte tot en met 30-09-2010 en 0,6 fte vanaf 01-12-2010), de secretaris algemene zaken (0,8 fte) en de junior stafmedewerker (0,6 fte tot en met 31-08-2010 en 0,4 fte vanaf 01-09-2010). Tevens zijn hierin begrepen de kosten van huisvesting, administratie, vergaderruimten.

(11) Projecten jaarverslaggeving

Naast een vaste onkostenvergoeding voor de stafleden bij deelname aan de stafvergaderingen worden tevens de projectkosten voor grote projecten door de stafleden in rekening gebracht. Dit betreft in beginsel slechts projecten waaraan meer dan 40 uur wordt besteed.

Naast het bijwerken van de jaareditie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen en de jaareditie voor kleine rechtspersonen, is veel tijd besteed aan het leveren van commentaar op discussiestukken en exposure drafts van IASB en EFRAG.

(12) Participatie in internationale projecten

Deze post betreft voornamelijk de gemaakte reis- en verblijfskosten van bezoeken aan EFRAG, IASB en ontmoetingen met andere nationale standardsetters.

TOELICHTING

Staat van baten en lasten

(13) Presentiegelden

Deze post betreft presentiegelden en reiskostenvergoedingen betaald aan bestuursleden van de Stichting, leden van de RJ en werkgroepen, de voorzitter van de RJ, delegatiemedewerkers, notulisten en projectbegeleiders. De presentiegeldvergoeding is afgeleid van de "Verordening vergoedingen aan leden van de raad en zijn commissies" van de SER en bedroeg in 2009 en 2010 € 385 per dagdeel.

(14) Overige lasten

De specificatie van deze post luidt als volgt:

	<i>2010</i> <i>Werkelijk</i> <i>EUR</i>	<i>2010</i> <i>Begroting</i> <i>EUR</i>	<i>2009</i> <i>Werkelijk</i> <i>EUR</i>
Type- en drukwerk	6.918	20.000	7.978
Vergaderkosten (catering)	9.713	-	13.305
Onderhoud website en softwareapplicaties	3.157	5.000	3.725
Accountantscontrole	4.449	3.500	4.046
Afscheidsbijeenkomst en attenties	8.736	7.000	6.421
Bijeenkomsten*	30.284	8.000	-
Diverse kosten	4.932	4.500	1.937
	<u>68.189</u>	<u>48.000</u>	<u>37.412</u>

* In 2010 hebben twee grote evenementen plaatsgevonden, welke de stijging ten opzichte van de begroting met name verklaren. Dit betreffen de bijeenkomsten 'IFRS-SME' in maart 2010 respectievelijk het 'EFRAG- bezoek' te Amsterdam in december 2010.

Jaarrekening 2010

concept

bestuursvergadering 31-03-2010

Utrecht, maart 2011

Inhoud

BALANS	3
REKENING VAN BATEN EN LASTEN	4
KASSTROOMOVERZICHT 2010	5
GRONDSLAGEN VAN WAARDERING	6
GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING	6
SPECIFICATIES BALANS PER 31 DECEMBER 2010	7
NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN.....	10
SPECIFICATIES REKENING VAN BATEN EN LASTEN 2010	11

BALANS

Bedragen in Euro	31 december 2010	31 december 2009
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Inventaris en apparatuur	53.829	43.478
Rekening courant SER		
Rekening courant SER	909.233	907.416
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	136.513	149.971
Liquide middelen		
Banken en kas	122.574	122.966
TOTAAL ACTIVA	1.222.149	1.223.831
PASSIVA		
Schulden op korte termijn		
Overige schulden en overlopende passiva	147.167	177.935
Vorzieningen		
Openstaande dossiers scholingsinstituten	1.074.982	1.045.896
TOTAAL PASSIVA	1.222.149	1.223.831

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

Bedragen in Euro	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
BATEN			
Subsidie SER	21.001.816	23.880.000	21.522.925
Vrijval voorgaande jaren	58.380	0	-33.146
Subtotaal subsidie SER	21.060.197	23.880.000	21.489.780
Rentebaten GBIO	4.559	10.000	9.631
TOTAAL BATEN	21.064.756	23.890.000	21.499.411
LASTEN			
Bijdragen cursussen	19.850.736	22.510.000	20.238.251
Kosten Kwaliteitsbewaking	169.656	240.000	233.216
Bureaunkosten			
Bestuurskosten	11.237	10.000	8.905
Personeelskosten	571.848	711.000	592.856
Huisvestingskosten	116.919	117.000	114.802
Kantoorkosten	176.605	199.000	247.149
Afschrijvingskosten investeringen	25.566	39.000	20.891
Overige lasten	142.189	64.000	43.341
TOTAAL LASTEN	21.064.756	23.890.000	21.499.411
RESULTAAT	0	0	0

KASSTROOMOVERZICHT 2010

	2010	2009	
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat boekjaar	0		0
Aanpassingen voor:			
afschrijvingen	25.566		20.891
mutatie voorzieningen	29.086		-383.304
mutatie rekening-courant	-1.816		477.074
mutatie vorderingen	13.458		35.950
mutatie kortlopende schulden	-30.769		-37.155
Kasstroom uit operationele activiteiten	35.525	113.456	35.525
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in vaste activa	-35.918		-32.115
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-35.918		-32.115
Mutatie geldmiddelen in boekjaar	- 393		81.341
Liquide middelen einde boekjaar	122.574	122.966	122.574
Liquide middelen begin boekjaar	122.966	41.625	122.966
Mutatie geldmiddelen	- 393		81.341

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld onder toepassing van LJ 640 "organisaties zonder winststreven".

Materiële vaste activa

De vaste activa zijn in de balans opgenomen voor de aanschaffingswaarde minus de geboekte afschrijvingen.

Investeringen

Aankopen kleiner dan € 500,- komen in het jaar van aanschaf direct ten laste van de exploitatie.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de economische levensduur van de activa en vinden plaats vanaf het moment van ingebruikname. Voor de kantoorinventaris zijn de afschrijvingstermijnen vijf jaar en voor de ICT investeringen drie jaar.

De afschrijving van de ICT investeringen begint in het kwartaal van aanschaf, de afschrijving van de kantoorinventaris vindt plaats op jaarbasis.

Debiteuren

De debiteuren worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Voorziening openstaande dossiers opleidingsbureaus

Aan het einde van het boekjaar wordt een voorziening opgenomen voor de openstaande dossiers; de cursussen die in het boekjaar nog niet met de opleidingsbureaus afgerekend zijn. De waarderingsgrondslag van deze voorziening wordt gevormd door het aantal cursussen en de gemiddelde bijdragen per kostensoort per cursusvorm per cursus.

Overige activa en passiva

Alle overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het jaarresultaat wordt bepaald door de opbrengsten te verminderen met de kosten en lasten over dezelfde periode. De kosten en opbrengsten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De kosten worden integraal vergoed door de SER, waardoor het resultaat over het boekjaar nihil bedraagt.

Vakantietoeslag

In de exploitatie zijn verantwoord de werkelijk uitbetaalde bedragen voor vakantietoeslag, en de opgebouwde vakantietoeslagrechten over de periode van 1 juni tot en met 31 december 2010. De sociale lasten die verschuldigd zijn over de opgebouwde vakantietoeslagrechten zijn in de exploitatie opgenomen.

Pensioenlasten

De pensioenregeling is een "defined benefit regeling". In de jaarrekening wordt de pensioenregeling verwerkt als zijnde een "defined contribution regeling". Dit houdt in dat de op het boekjaar betrekking hebbende pensioenpremie als lasten in het resultaat zijn verwerkt.

SPECIFICATIES BALANS PER 31 DECEMBER 2010

MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Kantoor Inventaris	ICT investeringen	Totaal inventaris
Boekwaarde per 1 januari 2010	7.697	35.780	43.478
Investerings	18.518	17.400	35.918
Desinvesteringen	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0
Afschrijvingen	6.062	19.504	25.566
Mutaties 2010	12.456	-2.104	10.352
Cumulatieve aanschafwaarde	30.311	74.593	104.904
Cumulatieve afschrijvingen	10.157	40.917	51.075
Boekwaarde per 31 december 2010	20.153	33.676	53.829

GEREALISEERDE INVESTERINGEN 2010

	Investerings	termijn in jaren	Afschrijvingen	Boekwaarde
1. Kantoor Inventaris				
1.1 Kantoormeubilair				
2 kasten	1.305	5	261	1.044
1 tafel en bureau	5.272	5	1.054	4.217
1 lamp	1.674	5	335	1.339
1 stoel	976	5	195	781
6 kasten	9.291	5	1.858	7.433
Totaal Kantoor Inventaris	18.518		3.704	14.814
2. ICT investeringen				
2.1 Hardware				
- LCD-monitor vergaderzaal *)	1.757	3	439	1.318
2.2 Ontwikkeling Informatiesysteem				
- functioneel en technisch ontwerp **)	15.643	3	0	15.643
Totaal ICT investeringen	17.400		439	16.961

*) 2^e kwartaal 2010

***) operationeel per januari 2012

REKENING COURANT SER

	debet	credit
Stand per 1 januari 2010	907.416	
Cursusbijdragen	19.850.736	
Vrijval voorgaande jaren		58.380
Rentebaten		4.559
Kosten Kwaliteitsbewaking	169.656	
Bureaunkosten	1.044.364	
Ontvangen van SER		21.000.000
Stand per 31 december 2010	909.233	

VLOTTENDE ACTIVA

	31 december 2009	31 december 2008
Pensioenverzekeraar Centraal Beheer Achmea	87.751	92.932
Huur	24.746	24.554
Overige vooruitbetaalde kosten	13.290	19.974
Debiteuren	7.650	10.400
Waarborgsom TNT	1.670	1.230
Nog te ontvangen rente	1.405	882
	136.513	149.971

De pensioenpremies worden jaarlijks in december vooruitbetaald.
De huur over het 1e kwartaal 2011 werd dit jaar, even als vorig jaar, vooruitbetaald.

LIQUIDE MIDDELEN

	31 december 2010	31 december 2009
ING bank	122.372	122.691
Kas	202	275
	122.574	122.966

De ING bankrekening is geblokkeerd voor een bedrag van € 20.606 i.v.m. een bankgarantie t.b.v. de huurverplichting.

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

	31 december 2009	31 december 2008
Crediteuren algemeen	53.031	28.306
Reservering vakantiegeld (incl. sociale lasten)	23.099	23.454
Reservering verlofdagen	20.415	24.674
Rekening courant Winterleergang	19.953	20.009
Motorvoertuigenbranche	14.000	0
Accountantskosten	12.516	6.313
Overige nog te betalen kosten	3.996	1.327
Loonheffingen	157	19.891
Drukkerij Libertas	0	25.774
Capgemini, uren niet-planmatige aanpassingen	0	15.272
Reservering kosten beëindiging overeenkomst	0	12.915
	147.167	177.935

Vanaf 2009 wordt in de post Reservering vakantiegeld ook de reservering van de betreffende sociale lasten opgenomen.

De verplichting t.o.v. de Winterleergang bestaat uit reeds ontvangen bijdragen, terwijl de meeste kosten nog niet gemaakt zijn.

De declaratie van de kosten in 2010 van het voucherproject in de motorvoertuigenbranche werd pas begin januari 2011 ingediend. Het project loopt door tot eind 2011.

OPENSTAANDE DOSSIERS SCHOLINGSINSTITUTEN

Aan het einde van het boekjaar wordt een verplichting opgenomen voor de openstaande dossiers.

De verplichting bedraagt € 1.074.982. Het aantal openstaande dossiers is ultimo 2010: 598 , en was ultimo 2009: 537. Deze verplichting bestaat uit twee componenten

	31 december 2010	31 december 2009
nog af te rekenen cursussen 2010 (per 26 januari 2011)	262.803	259.930
afgerekende cursussen 2010 (tot 26 januari 2011)	812.179	785.966
Totaal	1.074.982	1.045.896

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Per 31 december 2009 heeft Stichting GBIO drie niet uit de balans blijken de verplichtingen.

1. Tasman Properties CV

Een huurverplichting van € 98.984 per jaar inclusief een opslag wegens niet verrekenbare BTW, en servicekosten inclusief BTW. De huurovereenkomst is aangegaan voor de duur van vijf jaren, ingaande op 1 maart 2003, en voor een periode van vijf jaren verlengd tot 28 februari 2013.

2. ASP4all Hosting BV

Een overeenkomst voor het verrichten van Hosting Diensten van € 45.386 per jaar inclusief BTW. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van drie jaren, ingaande op 1 april 2009 en lopende tot 31 maart 2012.

3. Xerox Financial Services BV

Een overeenkomst voor het leasen inclusief onderhoud van een Xerox copier van € 27.682 per jaar inclusief BTW. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van vijf jaren, ingaande op 12 december 2008 en lopende tot 30 november 2013.

4. Infi BV

Een overeenkomst voor het samenstellen van een functioneel en technisch ontwerp voor het nieuw informatiesysteem, genaamd Argos. In het contract is opgenomen dat Infi BV maximaal 200 facturabele uren zal besteden tegen een bedrag van € 110 per uur (excl. btw). In 2011 is nog een afnameverplichting van ongeveer 80 uur. De overeenkomst loopt tot voorjaar 2011.

5. IQ@work BV

Een overeenkomst voor het ondersteunen bij de oplevering van een functioneel en technisch ontwerp voor het nieuw informatiesysteem, genaamd Argos. In het contract is opgenomen dat IQ@work BV 256 uur mag besteden tegen een bedrag van € 160 (excl. btw). In 2011 is nog een afnameverplichting van ongeveer 45 uur. De overeenkomst loopt tot voorjaar 2011.

SPECIFICATIES REKENING VAN BATEN EN LASTEN 2010

Saldo naar rekening courant SER

De exploitatie sluit per definitie op nul. De SER staat garant voor het integrale exploitatietekort van het GBIO. Het verschil tussen baten en lasten wordt via de Rekening Courant met de SER afgerekend.

Subsidie SER

Met de SER is in 2006 de afspraak gemaakt dat het GBIO uitsluitend de ontvangen subsidie van de SER als baten zal opnemen. De ontvangsten inzake de WOR heffing worden in de jaarrekening van de SER verantwoord.

Ook de afwikkeling voorgaande jaren en de inningskosten worden buiten de exploitatie van het GBIO gehouden.

Rentebaten

De rentevergoeding op de betaalrekening bij de ING is voor bedragen van € 0 tot € 115.000 1,0% onder 1-maands EURIBOR met een minimum van 0,25% en een maximum van de ECB depositorente (EDEP) + 1,5%, en voor bedragen van € 115.000 tot € 4.000.000 0,50% onder 1-maands EURIBOR met een minimum van 0,25% en een maximum van de ECB depositorente (EDEP) + 1,5%.

BIJDRAGEN CURSUSSEN

	rekening 2010	begroting 2010	verschil	rekening 2009
Bijdragen agogische kosten	15.281.742	17.200.000	-1.918.258	15.293.612
Combinatiebijdragen	0	0	0	11.144
Totaal begeleidingskosten	15.281.742	17.200.000	-1.918.258	15.304.755
Bijdragen verblijfskosten	4.051.188	4.640.000	-588.812	4.180.497
Bijdragen verblijfskosten cursusleiding	464.311	540.000	-75.689	477.795
Totaal verblijfskosten	4.515.499	5.180.000	-664.501	4.658.292
Stimuleringsbijdragen	0	0	0	248.648
Totaal stimuleringskosten	0	0	0	248.648
Bijdragen bijzondere projecten	6.605	100.000	-93.395	2.100
Bijdragen cursussen bestuurders	41.550	15.000	26.550	17.560
Overige bijdragen	5.340	15.000	-9.660	6.897
Totaal kosten bijzondere projecten	53.495	130.000	-76.505	26.557
Totaal bijdragen cursussen	19.850.736	22.510.000	-2.659.264	20.238.251

SPECIFICATIE NAAR CURSUSVORM

	rekening 2010	begroting 2010	verschil	rekening 2009
Maatwerk	16.893.887	19.380.000	-2.486.113	17.113.442
Open Inschrijving	830.137	970.000	-139.863	796.370
Combinatie	389.406	530.000	-140.594	471.469
Groepscoaching	243.009	70.000	173.009	85.769
Maatwerk in Concernverband	1.440.802	1.430.000	10.802	1.484.852
Stimuleringsbijdragen	0	0	0	248.648
Combinatiebijdragen	0	0	0	11.144
Bijzondere projecten	53.495	130.000	-76.505	26.557
Totaal	19.850.736	22.510.000	-2.659.264	20.238.251

TOELICHTING CURSUSBIJDRAGEN

Bijdragen cursussen

De bijdragen cursussen zijn ruim achtergebleven bij de begroting. Zowel het aantal cursussen (2%) als het aantal cursusdagdelen (12%) is lager dan begroot.

Bijdragen bijzondere projecten

De bijzondere projecten bestonden in 2010 voornamelijk uit "Individuele Coaching", uitgevoerd door verschillende opleidingsbureaus.

Bijdragen cursussen bestuurders

In 2010 werden 38 bestuurderscursussen gehouden. Deze cursusvorm werd met name door De Baak, GTP en Schouten & Nelissen verzorgd. In 2009 waren dat er nog maar 15.

Overige bijdragen

Onder deze post worden cursusbijdragen geboekt, die om technische redenen niet via het Registratiesysteem vergoed kunnen worden.

Vrijval voorgaande jaren

De vrijval voorgaande jaren betreft het niet uitbetalen van openstaande dossiers vanwege annulering van de cursussen. In 2010 bedraagt de vrijval € 58.380 (in 2009: € 33.146 negatief). De verplichting van openstaande cursussen over het jaar 2009 was te hoog ingeschat. In de laatste maanden van dat jaar zijn relatief veel cursussen niet doorgedaan.

KWALITEITSBEWAKING

	rekening 2010	begroting 2010	verschil	rekening 2009
Kosten Onderzoek en Beleidsontwikkeling				
Onderzoekskosten	48.755	100.000	-51.245	127.294
Projecten	32.450	50.000	-17.550	2.737
Netwerk- en themadagen	0	5.000	-5.000	10.023
	81.205	155.000	-73.795	140.054
Voorlichtingskosten				
GBIO-magazine, Katernen en overige publicaties	80.252	65.000	15.252	76.120
PR en communicatie	8.199	20.000	-11.801	17.043
	88.451	85.000	3.451	93.162
TOTAAL KOSTEN KWALITEITSBEWAKING	169.656	240.000	-70.344	233.216

TOELICHTING KOSTEN KWALITEITSBEWAKING

Onderzoekskosten

In 2010 is het Monitoronderzoek afgerond (€ 19.400). De kosten van de uitvoering van het reguliere Kwaliteitsonderzoek Ondernemingsraad Scholing (KOOS) bedroegen € 12.421. De overige uitgaven (€ 16.934) werden besteed aan de ontwikkeling van certificeringsvoorwaarden en aan de uitvoering van de peiling onder OR-en en bestuurders.

Projecten

De projecten die in 2010 een bijdrage ontvingen waren: het voucherproject in samenwerking met het OOMT in de motorrijtuigenbranche (€ 14.000; project loopt door in 2011), het VNG congres over de rol van de OR in de kantelende gemeentelijke organisatie, een uitgave van het NCSI over ontwikkelingen in de medezeggenschap, de bijeenkomst "Jongeren en MZO" en de GITP discussiedag over de invloed van ondernemingsraden.

In 2010 werden weinig verzoeken voor nieuwe projecten ingediend. De door het GBIO uitgevoerde projecten die als cursus kunnen worden aangemerkt, werden uit de reguliere bijdragen bekostigd.

Netwerk- en themadagen

In 2010 werden geen netwerk- of themadagen uitgevoerd met externe kosten.

Voorlichtingskosten

Naast de kosten van het GBIO-magazine worden de kosten van andere publicaties onder deze post opgenomen. In 2010 zijn dat de kosten van Katern 12 "Inzet en invloed van de OR" (€ 14.435).

PR en communicatie

De uitgaven behelzen de bijdragen aan de TCG conferentie (€ 2.975), en aan de sponsoring van het OR Succes 2010 (€ 5.224).

BUREAUKOSTEN

	rekening 2010	begroting 2010	verschil	rekening 2009
Bestuurskosten	11.237	10.000	1.237	8.905
Personeelskosten				
Bruto salarissen	375.614	430.000	-54.386	385.245
Vakantiegeld en eindejaarsuitkering	46.778	50.000	-3.222	47.614
Sociale verzekeringen	46.602	58.000	-11.398	50.303
Pensioenen	71.112	128.000	-56.888	65.279
Overige personeelskosten	31.742	45.000	-13.258	44.415
	571.848	711.000	-139.152	592.856
Huisvestingskosten				
Huur, service- en onderhoudskosten	104.183	102.000	2.183	100.186
Schoonmaak- en huishoudelijke kosten	12.736	15.000	-2.264	14.616
	116.919	117.000	-81	114.802
Kantoorkosten				
Afschrijvingskosten investeringen	25.566	39.000	-13.434	20.891
Aanschaf en onderhoud klein inventaris	1.846	4.000	-2.154	2.027
CursusRegistratieSysteem	58.579	55.000	3.579	132.347
Onderhoud netwerk en software	55.928	60.000	-4.072	48.799
Communicatie- en portokosten	25.289	35.000	-9.711	27.967
Kantoorbenodigdheden en documentatie	34.964	45.000	-10.036	36.009
	202.171	238.000	-35.829	268.039
Algemene kosten				
Reis-, verblijf- en representatiekosten	2.401	4.000	-1.599	2.415
Accountants- en administratiekosten	30.710	20.000	10.710	22.253
Advieskosten	93.955	35.000	58.955	9.920
Overige algemene kosten	15.123	5.000	10.123	8.753
	142.189	64.000	78.189	43.341
TOTAAL BUREAUKOSTEN	1.044.364	1.140.000	-95.636	1.027.943
GRAND TOTAAL GBIO	1.214.020	1.380.000	-165.980	1.261.160

TOELICHTING BUREAUKOSTEN

Bestuurskosten

In 2010 heeft het bestuur evenals in 2009 driemaal vergaderd.

Bruto salarissen

In de begroting voor 2010 is rekening gehouden met een CAO stijging van 2% (over 2009 en 2010). De feitelijke CAO loonstijging was 1,2% per april 2009 en 1,4% per april 2010.

In de begroting was een reguliere formatieruimte opgenomen van 9,15 fte's (full time equivalent), exclusief de ruimte voor ziektevervangings (0,5 fte) en stagiaires (0,35%). Feitelijk hoefde van de reguliere formatie in 2010 8,15 fte's gebruik te worden gemaakt.

In de begroting was ruimte (0,5 fulltime equivalent) voor mogelijk ziekteverzuim opgenomen (€ 20.000). Feitelijk hoefde daar in 2010 geen gebruik van worden gemaakt.

In de begroting was de post stagiaires voor € 2.500 opgenomen, terwijl de uitgaven in 2010 voor twee stagiaires € 3.800 bedroegen.

Het GBIO heeft een onbezoldigd bestuur en de WOPT is niet van toepassing.

Pensioenen

De begroting 2010 is, zoals eerder gemeld, met € 128.000 te hoog ingeschat. De kosten bedroegen € 71.112.

Overige personeelskosten

Onder deze post vallen de kosten van het woon-werkverkeer (€ 15.150), de arbodienst (€ 1.604), de deskundigheidsbevordering (€ 15.480) en overige personeelskosten.

Huur, service- en onderhoudskosten

Deze post is minder dan € 100 lager uitgevallen dan begroot.

Afschrijvingskosten investeringen

De investeringen in 2010 (€ 35.918) zijn achtergebleven bij de begroting (€ 49.000). Er is niet geïnvesteerd in de aanschaf van nieuwe pc's en monitoren (€ 14.000), en sinds de vaststelling van de jaarrekening 2009 worden de kosten van software en van niet-planmatige aanpassingen niet meer geactiveerd (€ 25.000). Wel is geïnvesteerd in kantoormeubilair (€ 18.518), een LCD-monitor voor de vergaderzaal (€ 1.757) en in de ontwikkelingskosten voor het Argos project (€ 15.643).

Het Argos project moet leiden tot de bouw van het nieuwe informatiesysteem van het Gbio. Momenteel worden er kosten gemaakt voor het opstellen van het functionele en technische ontwerp. In overleg met de accountant worden deze ontwikkelkosten geactiveerd en pas afgeschreven op moment van ingebruikname van het systeem.

Het gevolg is dat de afschrijvingskosten in 2010 (€ 25.566) achterblijven bij de begroting (€ 39.000).

Accountants- en administratiekosten

Deze post is opgebouwd uit twee elementen. Ten eerste de (geoffreerde) kosten van de jaarlijkse controle door de accountant (€ 20.000), en ten tweede de kosten van de administratie (€ 10.710), die door een ingehuurde persoon verzorgd wordt.

Advieskosten

In 2010 is er meer gebruik gemaakt van de diensten van adviseurs dan begroot (€ 35.000). De kosten waren voor begeleiding en advies inzake het Argos project (€ 83.014), juridisch advies (€ 2.157), financieel advies (€ 6.737) en overige adviezen (€ 2.047).

Overige algemene kosten

Onder deze post vallen o.a. de verzekeringspremies (€ 3.244), de kosten van Kunstuitleen (€ 6.454), de kosten van het salarisbureau (€ 2.213), en overige kosten (€ 3.212).

Concept Financieel jaarverslag 2010

Stichting van de Arbeid

Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag	5
2. Jaarrekening 2010	9
Balans per 31 december 2010	11
Staat van baten en lasten 2010	12
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	14
Toelichting op de balans	14
Toelichting op de staat van baten en lasten	17
3. Overige gegevens	19
Accountantsverklaring	21

Bestuursverslag

Algemeen

De Stichting van de Arbeid, gevestigd in Den Haag, is op 17 mei 1945 opgericht. De Stichting is een (privaatrechtelijk) landelijk overlegorgaan van de centrale organisaties van werkgevers en werknemers in Nederland.

Thans zijn in de Stichting vertegenwoordigd de Vereniging VNO-NCW (VNO-NCW), de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland (MKB), de Federatie Land- en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO), de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV), het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV) en de Vakcentrale voor Middengroepen en Hoger Personeel (MHP).

De Stichting wil als overlegorgaan van deze organisaties goede arbeidsverhoudingen bevorderen door:

- het stimuleren van overleg tussen werkgevers en werknemers en tussen hun organisaties;
- het geven van informatie en advies aan werkgevers- en werknemersorganisaties;
- het, gevraagd dan wel ongevraagd, kenbaar maken van haar opvattingen aan de overheid en eventueel anderen;
- het voeren van overleg met de overheid en eventueel anderen;
- het uitvoeren of doen uitvoeren van haar bij of krachtens de wet opgedragen taken;
- het aanwenden van alle andere middelen die rechtens toelaatbaar zijn.

De doelstellingen zijn opgenomen in de statuten, de werkwijze is in het huishoudelijk reglement vastgelegd. Deze zijn voor het laatst herzien in 1996.

Ontwikkelingen in het verslagjaar

Bijeenkomsten

Het bestuur is in het verslagjaar één keer in vergadering bijeengekomen. Op 4 juni hebben zij onder de titel *Pensioen Akkoord Voorjaar 2010* afspraken gemaakt over noodzakelijke aanpassingen van de arbeidspensioenen in de tweede pijler. In samenhang daarmee hebben zij ook voorstellen gedaan voor de toekomstbestendigheid van de AOW in de eerste pijler.

Op 29 september was het voltallige bestuur aanwezig op het symposium waar het 65-jarig bestaan van de Stichting van de Arbeid met genodigden gevierd werd in het Geldmuseum te Utrecht onder de titel *Samen doen wat mogelijk is*.

In het verslagjaar was de heer B.M. Wientjes voorzitter van het bestuur.

De Agendacommissie is tien keer bijeengekomen. In deze commissie wordt het werk van de diverse werkgroepen gecoördineerd en worden de vergaderingen van het bestuur voorbereid. Daarnaast hebben er veertien bijeenkomsten van de Agendacommissie plaatsgevonden waarin een aantal leden van de Agendacommissie zich gebogen heeft over de uitwerking van één onderdeel van het Pensioenakkoord, de bevordering van de arbeidsparticipatie van oudere werknemers.

Voorzitter van de Agendacommissie waren achtereenvolgend mevrouw W. Wind, de heer L. Hartveld en mevrouw C. Passchier.

Activiteiten en publicaties

Het voorbereidend werk van de Stichting gebeurt in diverse werkgroepen met elk een eigen werkterrein. In de werkgroepen wordt intensief overlegd over onderwerpen die vervolgens meestal leiden tot een advies aan de overheid, een aanbeveling aan de leden of tot verklaringen of nota's bestemd voor het decentrale overleg tussen werkgevers en werknemers in de bedrijven en bedrijfstakken.

In 2010 hebben 99 vergaderingen plaatsgevonden waarbij genotuleerd is en vacatiegelden zijn uitbetaald. Daarnaast hebben er 38 vergaderingen plaatsgevonden waarbij er noch genotuleerd is noch vacatiegelden zijn verstrekt. Hiervoor zijn wel zaalhuur en bijkomende cateringkosten in rekening gebracht. Het merendeel van deze vergaderingen betreft de zogeheten Regiegroepvergaderingen die worden voorgezeten door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voorts betreft dit bijeenkomsten van begeleidingsgroepen voor onderzoek of besprekingen met andere organisaties, bijvoorbeeld over het convenant laaggeletterdheid of het convenant gezond gewicht.

Het aantal genotuleerde vergaderingen is exact gelijk aan het aantal in 2009, 99 vergaderingen. Dat de gemiddelde vergaderkosten in vergelijking met 2009 per vergadering zijn toegenomen heeft vooral te maken met de stijging van het aantal deelnemers aan de bijeenkomsten van de werkgroep pensioenen en zijn subwerkgroepen. Bij de planning voor 2010 is het niet mogelijk vooraf de vergaderlast geheel te voorzien. De vergaderlast wordt gedurende het jaar door bestuur en Agendacommissie bepaald.

De beraadslagingen hebben geleid tot de nodige aanbevelingen, adviezen, nota's, verklaringen, convenanten en publicaties. Op de website www.stvda.nl zijn deze publicaties te downloaden. De aanbevelingen behandelen onder meer de pensioenopbouw voor wajongers en werknemers met WSW-indicatie die werkzaam zijn met loondispensatie en de risicodekking van het partnerpensioen bij baanmobiliteit.

De adviezen en nota's in 2010 betreffen onder meer de voortzetting van de regeling deeltijd-WW, de loondoorbetaling na 104 weken ziekte en werkhervatting, het advies en verwijspunt klokkenluiden, de toetsnorm van het Verbond van Verzekeraars, de voortijdige schoolverlaters, de monitor laaggeletterdheid, de diversiteit in pensioenfondsbesturen, de herstelplannen van de pensioenfondsen, de evaluatie van de premiegroepen WW, de begroting 2011 van het ministerie van SZW, de werkscholen, EVC of de wijziging van de Wet op de Europese ondernemingsraden (EOR). Onder de kop brochures zijn in het kader van het project arbocatalogi tweepublicaties verschenen en is er één opgesteld vanwege het convenant Gezond Gewicht.

Echter, zonder het belang van bovenstaande adviezen, aanbevelingen, nota's of verklaring te onderschatten, is verreweg de belangrijkste publicatie van de Stichting van de Arbeid in 2010 het *Pensioen Akkoord Voorjaar 2010*. In dit akkoord hebben sociale partners op 4 juni 2010 afspraken gemaakt over noodzakelijke aanpassingen van de arbeidspensioenen in de tweede pijler. In samenhang daarmee hebben zij ook voorstellen gedaan voor de toekomstbestendigheid van de AOW in de eerste pijler.

Tot slot is nog vermeldenswaard dat het 65-jarig jubileum geleid heeft tot enkele publicaties. Zo is door drie journalisten een jubileumboek samengesteld dat aan de hand van interviews met direct betrokkenen de activiteiten van de Stichting van de Arbeid over de periode 2005-2010 beschrijft. De titel luidt *Samen doen wat mogelijk is*.

Daarnaast was het jubileum een goede reden om de brochures *Stichting van de Arbeid: in kort bestek* en *De CAO: Wat en Hoe* te actualiseren.

Secretariaat

De Stichting van de Arbeid heeft een eigen secretariaat. Vijf medewerkers (4,4 fte) zorgen voor de ondersteuning van de werkgroepen, Agendacommissie en bestuur. Daarnaast is een medewerker (1 fte) belast met de uitvoering van het (geheel extern gefinancierde) project Arbocatalogi.

Bestuurssamenstelling

Voorzitters

mevrouw drs. A.M. Jongerius (FNV)

mr. B.E.M. Wientjes (VNO-NCW)

Werkgeversleden

mr. N.J.J. van Kesteren (VNO-NCW)

drs. A. van Delft (VNO-NCW)

mr. S.J.L. Nieuwsma (VNO-NCW)

drs. L.M.L.H.A. Hermans (MKB)

mr. W.M.J.M. van Mierlo (MKB)

A.J. Maat (LTO)

drs. G.A.M. van der Grind (LTO)

Werknemersleden

mevrouw W. Wind (FNV) tot 1 april 2010

mevrouw C. Passchier (FNV) vanaf 1 september 2010

drs. L.R.M. Hartveld (FNV)

mr. P.J. Gortzak (FNV)

B. van Boggelen, (CNV) tot 1 mei 2010

J. Smit vanaf 1 juni 2010

J. Jongejan vanaf 1 januari 2010 tot 1 november 2010

M. Limmen vanaf 1 oktober 2010

mr. E.R. Steenborg (MHP)

drs. E.R. Haket (MHP)

Samenstelling secretariaat

mevrouw drs. J.M.A. Mooren

drs. W.J. Kroes

mevrouw mr. I.H. van Alfen

mevrouw C.M.T. Lambregts

mevrouw J.C.M.I. Steenbergen-van Arem

Project Arbocatalogi

drs. J.H. Hooiveld

Beknopte begroting 2011*Baten*

Bijdragen centrale organisaties	302.000
Subsidie Sociaal-Economische Raad	906.000

Totaal baten

1.208.000
Lasten

Vergaderkosten	332.000
Personeelskosten	463.000
Huisvestingskosten	33.000
Bureaunkosten	47.000
Reis-, verblijf- en representatiekosten	9.000
Diensten door derden	254.000
Overige activiteiten/conferenties	70.000

Totaal lasten

1.208.000

Jaarrekening 2010

BALANS PER 31 DECEMBER 2010

	31 december 2010	31 december 2009
	€	€
ACTIVA		
VORDERINGEN		
Centrale Organisaties	304.895	268.608
Sociaal-Economische Raad inzake voorschot arbocatalogi 2010	-	981.477
Sociaal-Economische Raad inzake arbocatalogi	163.398	16.469
	<u>468.293</u>	<u>1.266.554</u>
GELDMIDDELEN		
ING	2.278	2.427
	<u>470.571</u>	<u>1.268.981</u>
PASSIVA		
VERMOGEN		
Stichtingskapitaal	363	363
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Rekening Courant Sociaal- Economische Raad	306.810	270.672
Ministerie van SZW inzake arbocatalogi 2009	-	16.469
Ministerie van SZW inzake arbocatalogi 2010	163.398	981.477
	<u>470.208</u>	<u>1.268.618</u>
	<u>470.571</u>	<u>1.268.981</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

rubriek	omschrijving	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
1	BATEN			
1.	Bijdragen			
1.1	Centrale organisaties	304.895	323.500	268.608
1.2	Subsidie Sociaal-Economische Raad	914.684	970.500	805.823
		<u>1.219.579</u>	<u>1.294.000</u>	<u>1.074.431</u>
	TOTAAL BATEN	<u>1.219.579</u>	<u>1.294.000</u>	<u>1.074.431</u>
2	LASTEN			
1.	Vergaderkosten			
1.1	Vacatiegelden	270.462	280.000	231.049
1.2	Reiskosten	25.012	30.000	20.981
1.3	Zaalhuur e.d.	33.788	30.000	33.585
		<u>329.262</u>	<u>340.000</u>	<u>285.615</u>
2.	Personeelskosten			
2.1	Salarissen en bijlagen	353.391	334.000	326.483
2.2	Pensioenpremies personeel	56.871	57.500	55.237
2.3	Wettelijke sociale verzekeringen	32.102	29.000	29.165
2.4	Overige personeelskosten	19.068	23.500	31.257
2.5	Ontvangen vacatiegelden	-9.736	-3.000	-9.432
		<u>451.696</u>	<u>441.000</u>	<u>432.710</u>
3.	Huisvestingskosten			
3.1	Huur	24.245	27.900	27.500
3.2	Servicekosten	5.699	7.100	7.000
		<u>29.944</u>	<u>35.000</u>	<u>34.500</u>

rubriek	omschrijving	rekening 2010	begroting 2010	rekening 2009
4.	Bureaunkosten			
4.1	Aanschaf inventaris	-	-	-
4.2	Automatisering	15.692	13.000	13.520
4.3	Telecommunicatie	7.733	5.500	5.187
4.4	Portokosten	1.378	3.000	1.521
4.5	Drukwerk/kantoorartikelen	21.908	25.000	20.448
4.6	Documentatiekosten	2.865	2.500	1.909
4.7	Diversen	162	0	89
		<u>49.738</u>	<u>49.000</u>	<u>42.674</u>
5.	Reis-, verblijf- en representatiekosten			
5.1	Reis- en verblijfkosten	1.262	1.000	564
5.2	Representatiekosten	5.612	8.000	8.875
		<u>6.874</u>	<u>9.000</u>	<u>9.439</u>
6.	Diensten door derden			
6.1	Accountantskosten	6.697	7.000	6.448
6.2	Dienstverlening SER	146.370	233.000	160.650
6.3	Internet/Sharepoint	4.274	8.000	5.121
6.4	Notuleerkosten	81.753	90.000	74.560
6.5	Diverse diensten derden	2.465	2.000	660
		<u>241.559</u>	<u>340.000</u>	<u>247.439</u>
7.	Overige activiteiten/conferenties			
7.1	Jubileum	51.898	30.000	-
7.2	Activiteiten - Onderzoek	58.608	50.000	22.054
		<u>110.506</u>	<u>80.000</u>	<u>22.054</u>
	TOTAAL LASTEN	<u>1.219.579</u>	<u>1.294.000</u>	<u>1.074.431</u>

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen van Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2007) van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

VORDERINGEN

Centrale Organisaties

Het te vorderen bedrag ad. 304.895 euro betreft het aandeel van de centrale organisaties in de kosten van het secretariaat.

De specificatie is als volgt:

	2010	2009
VNO-NCW	91.468	80.582
MKB Nederland	45.734	40.291
LTO Nederland	15.245	13.430
FNV	50.816	44.768
CNV	50.816	44.768
MHP	50.816	44.768
	304.895	268.608

Project Arbocatalogi

De balanspost 'Project Arbocatalogi' is een gesubsidieerd project. Het project wordt voor een groot gedeelte uitgevoerd door de (leden van) centrale organisaties. De Stichting heeft een coördinerende rol in het project. De Stichting is aanvrager van de subsidie en heeft de eindverantwoordelijkheid richting het ministerie. Middels contractuele afspraken is het financiële risico voor die onderdelen van het project die door de organisaties worden uitgevoerd bij deze organisaties neergelegd. Het project had aanvankelijk een looptijd van drie jaar. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft voor dit project een subsidie toegekend van in totaal 5,4 miljoen euro. Deze subsidie wordt verdeeld over de drie jaren toegekend. Per jaar wordt 80% van de begrote uitgaven door het ministerie bevoorschot. Aangezien de kosten en uitgaven van dit project niet volledig synchroon lopen met het tempo waarin de (jaar)subsidies worden toegekend, ontstaan er tijdens dit project positieve of negatieve saldi. In 2010 is de subsidie over 2009 met het ministerie afgerekend.

Daarnaast is door het Ministerie SZW in 2009 besloten het project met één jaar te verlengen.

Subsidie 2009

	verloop 2010	verloop 2009
	<u> </u>	<u> </u>
Saldo primo jaar	16.469	-
Bij: Ontvangen van ministerie van SZW	219.800	1.447.200
Af: Betaald aan Centrale organisaties	(236.269)	(1.228.838)
Af: Centrale kosten	-	(201.893)
Saldo ultimo jaar	<u> 0</u>	<u> 16.469</u>

Subsidie 2010

	verloop 2010	verloop 2009
	<u> </u>	<u> </u>
Saldo primo jaar	981.477	-
Bij: Ontvangen van ministerie van SZW	981.477	981.477
Af: Betaald aan Centrale organisaties	(1.463.000)	
Af: Centrale kosten	(336.556)	
Saldo ultimo jaar	<u> 163.398</u>	<u> 981.477</u>

Centrale kosten 2010

- Voorzitter	27.000	
- Projectsecretaris	114.286	
- Landelijke activiteiten	184.016	
- Accountantskosten	11.254	
	<u> </u>	336.556

Op het moment van opmaken van deze jaarrekening wordt de verantwoording over 2010 door de deelnemende organisaties opgesteld en onderworpen aan accountantscontrole. Met het ministerie is afgesproken uiterlijk 1 augustus 2011 deze totale verantwoording te overleggen.

Toelichting bij de post *Centrale kosten 2010*

Vergoeding voorzitter Commissie Begeleiding Arbocatalogi

De voorzitter van de Commissie Begeleiding Arbocatalogi ontvangt voor de aan het project bestede tijd een vaste vergoeding per dagdeel.

Kosten projectsecretaris

Ten behoeve van de coördinatie van het project Arbocatalogi is een projectsecretaris aangesteld. De aan het project toegerekende kosten omvatten zowel de salariskosten als de huisvestingskosten en de kosten van automatisering.

Landelijke activiteiten

De kosten welke in 2010 zijn gemaakt ten behoeve van de landelijke activiteiten laten zich als volgt specificeren:

Werkconferentie 'Implementatie Arbocatalogus'	9.247
Publicatie 'Implementatie Arbocatalogus'	16.960
Handreiking Uitzendwerk	9.651
Web-based instrument ten behoeve van Arbobeleid op sectorniveau	106.500
Web-based instrument om een Arbocatalogus op te stellen	8.747
Evaluatie-onderzoek project Arbocatalogus	31.026
Engelse vertaling 'wat is een arbocatalogus'	1.886

184.016
PASSIVA**KORTLOPENDE SCHULDEN***Rekening courant Sociaal-Economische Raad*

De activiteiten van de Stichting worden door de Sociaal-Economische Raad voorgefinancierd. Eerst na vaststelling van de rekening van baten en lasten in het dagelijks bestuur van de Stichting worden de centrale organisaties voor hun aandeel in de kosten aangeslagen.

Ministerie van SZW inzake Arbocatalogi

De kosten van het project worden door de Sociaal-Economische Raad betaald en geboekt in rekening courant. De voorschotten van het ministerie worden door de Sociaal-Economische Raad ontvangen en eveneens in rekening courant geboekt.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

De Stichting van de Arbeid is geen verplichtingen aangegaan welke niet uit de balans blijken.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

1. Bijdragen

Overeenkomstig het bepaalde tussen de SER en het bestuur van de Stichting van de Arbeid worden de lasten verdeeld over enerzijds de centrale organisaties van werkgevers en van werknemers en anderzijds de SER in een verhouding van respectievelijk 25% en 75%.

LASTEN

1. Vergaderkosten

De vergaderkosten liggen 11.000 euro onder het voor 2010 begrote niveau. De hier verantwoorde kosten hebben betrekking op 99 vergaderingen. In de begroting was uitgegaan van 115 vergaderingen. Per vergadering hebben gemiddeld meer personen deelgenomen dan waarvan in de begroting is uitgegaan. Per saldo leidt dit tot een beperkte onderbesteding op de begroting.

Daarnaast heeft er nog een aantal vergaderingen plaatsgevonden waarvoor geen vacatiegelden zijn toegekend (met name de vergaderingen van de Regiegroep).

2. Personeelskosten

De post personeelskosten heeft betrekking op de vaste medewerkers van het secretariaat (4,2 fte). Er hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de bezetting. De salarissen zijn conform de cao voor de PBO-sector op 1 april met 1,4% aangepast. De salarissen liggen circa 19.000 euro hoger dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat minder verlof is opgenomen dan is toegekend (door drukke werkzaamheden in het verslagjaar). De toevoeging aan de voorziening die de SER hiervoor aanhoudt is doorbelast aan de Stichting. De vacatiegelden welke de secretaris en de plaatsvervangend secretaris hebben ontvangen voor hun deelname aan externe commissies en besturen zijn eveneens hoger uitgevallen dan begroot. Hierdoor laat de post personeelskosten per saldo een beperkte stijging zien.

3. Huisvestingskosten

Voor de kantoorruimten welke het secretariaat in gebruik heeft wordt door de SER huur berekend. Het bedrag is in 2009 herberekend naar aanleiding van het actuele gebruik van kantoorruimte. In 2010 heeft een herschikking van de kantoorruimte plaatsgevonden waardoor de Stichting per saldo minder vierkante meters kantoorruimte huurt.

4. Bureaunkosten

De post telecommunicatie omvat de door de SER doorberekende kosten van telefonie en internetgebruik. De post automatisering is een doorberekening door de SER en is gebaseerd op de

netwerkkosten (afschrijvingskosten op hard- en software, abonnementen en onderhoudscontracten) naar rato van het aantal in gebruik zijnde pc's.

6. Diensten door derden

De post dienstverlening SER omvat de kosten voor facilitaire ondersteuning, personeelszaken, financiële administratie, intern onderhoud van de website van de Stichting en voorlichtings- activiteiten. De kosten welke door de SER op basis van de samenwerkingsovereenkomst uit 2009 van worden doorberekend zijn medio 2010 nauwkeuriger bepaald door de SER op basis van tijdschrijven. De tijdsbesteding ligt op een lager niveau dan aanvankelijk werd ingeschat, waardoor de kosten lager uitvallen dan in de begroting 2010 is aangenomen. Over de dienstverlening is 19% omzetbelasting verschuldigd.

De notuleerkosten zijn hoger uitgekomen dan was begroot als gevolg van de omzetbelasting die de SER in rekening brengt.

7. Overige activiteiten/ conferenties

Dit jaar heeft de Stichting haar 65-jarig bestaan gevierd met een symposium en de uitgave van een jubileumboek. Boek en symposium hadden de titel Samen doen wat mogelijk is. Het 65-jarig bestaan is op 29 september in het Geldmuseum in Utrecht gevierd met 125 genodigden; het SER-gebouw was vanwege een ingrijpende verbouwing niet beschikbaar.

Op 12 januari heeft de Stichting met de Taskforce Deeltijd-plus een symposium onder de titel *Deeltijd-plus wat betekent dat?* georganiseerd om werkgevers en werknemers te attenderen op de bevordering van de grote deeltijdbanen. In samenwerking met het Convenant Gezond Gewicht is op 11 oktober voor de tweede maal een symposium gehouden om aandacht te creëren voor vitaliteitsbeleid in het bedrijfsleven; dit keer onder de titel *De gezonde werkvloer: recht of plicht?*

Overige gegevens

ACCOUNTANTSVERKLARING

De accountantsverklaring was op het moment van verspreiding van dit financieel jaarverslag nog niet beschikbaar.

